

A HADITENGERÉSZETI ÉS A KAPCSOLÓDÓ ESEMÉNYEK KRONOLÓGIÁJA

1917.

1917. JANUÁR

- A 88F Polában állomásozik, és aknakeresési feladatokat lát el az isztriai partok előtt.
A HUSZÁR Lussinpiccoloban állomásozik.
A VELEBIT Cattaróban állomásozik.
Az 52T torpedónaszád szeptember végéig Sebenicoban és Polában állomásozik.
Az 54T torpedónaszád a Quarneróban őrzátozik október végéig.
Az 56T, 57T torpedónaszád a Quarneróban őrzátozik.
A 70F Polába érkezik nagyjavításra.
01. A TURUL Polába érkezik a március 26-ig tartó karbantartásra, és új 7 cm-es lövegeket szerelnek fel rá.
A 8-as torpedónaszád Polába érkezik nagyjavításra.
A tengerészek számára bevezetik a csökkentett fejadagot – a kenyérfejadagot 520 grammról 500 grammra mérséklük.
A német UB47 a Matapan Foktól 58 mérföldre délkeletre megtorpedózza és elsüllyeszti az *Ivernia* (14 278 t) brit csapatszállítót hajót, veszteség 120 fő.
Máltától 84 mérföldre kelet-délkeletre egy tengeralattjáró megtorpedózza a *Baycraig* (3761 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót.
03. A 80T Polába érkezik javításra, mely március 7-ig tart.
A Gradenigo gőzöst bérbe veszik, hogy Zelenikánál szolgáljon.
A német UB47 megtorpedózza a *Huntsend* (8826 t) brit csapatszállítót, de azt végül bevontatják egy kikötőbe.
04. A CSEPEL és a 100M Durazzoba kíséri a *Dalmatia* gőzöst.
A PERESVIET (12 700 t) orosz pre-dreadnought Port Said előtt elsüllyed egy a német U73 által telepített aknán. (A PERESVIET úton volt Vlagyivosztokból az Északi-Jeges-tenger felé).
05. A TÁTRA Cattaróból Polába indul.
Az U11 befut Cattaróba.
Máltától 125 mérföldre dél-délkeletre egy tengeralattjáró elfogja a *Lesbian* (2555 t) brit felfegyverzett brit kereskedelmi hajót.
Német és bulgár csapatok elfoglalják Brailát.
06. Málta és Cerigo között a német U35 megtorpedózza és elsüllyeszti a *Hudworth* (3966 t) brit felfegyverzett csapatszállító hajót.
07. Máltától kelet-délkeletre 40 mérföldre egy tengeralattjáró elfogja a *Mohacsfield* (3678 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót. Veszteség 3 fő.
08. Máltától 46 és 32 mérföldre délkeletre egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit felfegyverzett *Andoni* (3188 t, veszteség 3 fő) kereskedelmi, valamint a *Lynfield* (3023 t, veszteség 1 fő) szénszállító hajót.

09. Máltától 60 mérföldre délkeletre a német U32 elsüllyeszti a CORNWALLIS (13 745 t) brit csatahajót, veszteség 13 fő.
Egy tengeralattjáró Alexandriától 130 mérföldre északnyugat-nyugatra megtorpedózza a *Baynesk* (3286 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 7 fő.
11. Légitámadás Prosecco, San Andrea és Muggia ellen.
12. Az 58T dokkolás közben megsérül Sebenicoban.
A K301 hidroplán elpusztul a Beligna repülőtér elleni légitámadás során.
A TÁTRA kísérőszolgálatot teljesít.

1917. JANUÁR

14. A WARASDINER újra szolgálatba áll.
Az ARCHIMÈDE francia tengeralattjáró (598 t) a Planka Fok előtt megtorpedózza a *Zagreb* gőzöst.
A *Senj* gőzöst áthelyezik a castelnuovói Haditengerészeti Kikötő Parancsnoksághoz.
15. Olaszország aláírja az 1914-es Angol – Francia Haditengerészeti Egyezményt.
Alexandriától 60 mérföldre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a *Garfield* (3838 t) brit felfegyverzett szénszállítót.
18. Az 58T javítás céljából befut Polába.
19. Az *Árpád* gőzös a Cattarói-öböl bejáratában aknára fut, és súlyosan megsérül.
A *Tender Nr. 3* vontatót áthelyezik Spalatoba.
20. Az 53T Polába érkezik a február 11-ig tartó javításra-karbantartásra.
A *Hrvat* gőzös zátonyra fut, de két nap múlva leszabadítják.
A *Zichy* gőzös zátonyra fut a Mezzo Csatornában, és január 22-én vontatják le.
A 12-es torpedónaszád a *Zichy* gőzöst biztosítja.
Megrendelnek négy db 500 tonnás tengeralattjárót (U107 – U110) 1919-es szolgálatba lépéssel, egyet sem fejeztek be.
Olaszország bejelenti a REGINA MARGHERITA (13 400 t) CSATAHAJÓ ELVESZTÉSÉT, mely Valona előtt ráfutott két a német UC14 által telepített aknára és 674 fő tiszt és legénység veszteséggel elsüllyedt.
20. (vagy 25.) A német U39 elsüllyeszti a Szalonikibe tartó *Admiral Magon* (5566 t) francia csapatszállító hajót.
21. Csatlakozik a flottához az U29, az első Weber osztályú (UBII típusú) tengeralattjáró.
- 21-22. A 10-es torpedónaszád a Mezzo csatornában zátonyra futott *Zichy* gőzös mentési munkálatait biztosítja.
23. A TÁTRA Brindisi elé hajózik és hazavontatja az ott álló tengeralattjárót.
Polából a Földközi-tengerre indul az U29.
A szövetségesek londoni Haditengerészeti Konferenciája: Nagy Britannia csökkenti akarja a jelenlétét a Földközi-tengeren.
Az osztrák-magyar csapatok a görzi szektorban visszaszorítják az olaszokat.
24. Sikertelen torpedótámadás a Planka Fok előtt a *Dampfer XIV* ellen.
Az U29 a viharos időjárásban Lissától délre megsérül és befut Brguljebe.
A *Held* motoros naszádot behívják és az ADRIA mellé vezénylik szolgálatra.
25. A SZIGETVÁR Polába érkezik.
A 89F befut Gjenovicba.
A sérült U29 visszaindul Polába.
26. Behívják a teodoi Arzenálhoz hadiszolgálatra a *Quarnero IV* motoros naszádot.
Az U29 Polában dokkban áll 30-ig.

27. ***Magyarország számára kedvezőbb feltételekkel megújítják az 1867-es Kiegyezést.***
29. Sixtus Bourbon-pármái herceg levelet kap sógorától, Károly császártól, melyben a császár különbékét javasol.
A 81T javításon Polában február 16-ig.
31. Lefegyverzik a KAISERIN UND KÖNIGIN MARIA THERESIA-t és átminősítik lakóhajóvá a polai német tengeralattjárók személyzete számára.

1917. FEBRUÁR

- A WILDFANG és a HUSZÁR Lussinban állomásozik márciusig.
A 88F aknakeresést végez az isztriai partok előtt.
A *Valona* gőzöst behívják és kísérehajóként Polában állomásozik.
Az 55T nagyjavításon Polában.
01. ***Németország bejelenti a korlátlan tengeralattjáró háborút.***
A 68F befut Polába.
A tengeralattjárók elleni őrjáratozás céljából a brit Királyi Haditengerészet Légi Szolgálatára hidroplán bázist alakít ki a krétai Suda-öbölben.
 03. ***Az USA megszakítja Németországgal a diplomáciai kapcsolatokat.***
A RÉKA befut Teodóba gépjávitásra, mely február 12-ig tart.
A 77T Polából Cattaróba indul.
 05. Az U11 bevetésre indul Cattaróból.
Az U29 kifut Polából Cattaro felé.
 06. A PANDÚR Polába érkezik javításra.
A VELEBIT befut Polába.
A WARASDINER Gjenovicba érkezik.
A *Hrvatska* gőzöst kibérlik Zelenikába révkalauzi szolgálatra.
Stromboli előtt elsüllyed a PERSEO (210 t) olasz torpedónaszád, miután az ASTORE torpedónaszáddal történt összeütközés során felrobban az egyik saját torpedója.
 07. A 77T Cattaróból Polába indul a német Kraft tengernaggyal.
 08. Polában a VIRIBUS UNITIS fedélzetén tüdőgyulladásban meghal Haus vezértengernagy. Utódja, Njegovan altengernagy.
Az U29 megérkezik Cattaróba.
A Quarneróban a heves hullámmás lesodor egy embert a 77T fedélzetéről.
A Földközi-tengerről visszatérő *Aivern* (72 t) brit drifter elsüllyed az Angol-csatornában.
 09. A 82F javításon Polában.
Az U11 az olasz partok előtti bevetésre indul Cattaróból.
 10. A 8-as torpedónaszád Sebenicoba érkezik.
Olasz repülőgépek követő akcióban elfogják az L130 és L133 hidroplánt, míg az L131 visszatért Durazzoba.
Újabb sikerek a görzi szektorban.
 11. Az 53T befejezi a karbantartást Polában.
 - 11-12. A TÁTRA kísérszolgálatot lát el.
 12. ***Károly és Vilmos császár Bécsben találkozik. Károly elutasítja a diplomáciai kapcsolatok megszakítását az USA-val.***
A RÉKA újra szolgálatba áll Teodóban.
Légítámadás Brindisi ellen. Az 51T az eltűnt A15 hidroplánt keresi.

- A Cattarói-öbölbe tartó *Tihany* gőzös Mamula közelében zátonyra fut, majd a levontatás közben a mély vízben elsüllyed.
14. La Spezia előtt 2 mérföldre a próbaútján elsüllyed az olasz F8 (262 t) tengeralattjáró. Kiemelik és szeptemberben szolgálatba állítják.
15. Behívják hadiszolgálatra Castelnúovóba a *Sophia* motoros naszádot.
A Matapan Foktól nyugatra a német U39 elsüllyeszti a *Minas* olasz csapatszállítót.

1917. FEBRUÁR

16. A BALATON befut Cattaróba röviddel azután, hogy egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajtott végre ellene a Bojana torkolatánál.
A 81T befejezi Polában a javítást.
A *Brioni* gőzös zátonyra fut a Veglia szigetén lévő Gallen előtt.
17. ***A francia és az olasz csapatok Hersegnél találkoznak, így egységes szövetséges front alakul ki az Égei-tenger és az Adria között.***
A 98M javításra Fiumébe érkezik.
Az U30 csatlakozik a flottához.
Az U29 a Földközi-tengerre indul Cattaróból.
A TÁTRA a Bari elleni légitámadást biztosítja.
Máltától 200 mérföldre keletre a német U65 elsüllyeszti az *Athos* francia csapatszállítót.
Az *Okement* (4349 t) felfegyverzett brit szénszállító hajót Máltától 140 mérföldre dél-délkeletre elsüllyeszti egy tengeralattjáró, veszteség 11 fő, majd Máltától 120 mérföldre délkeletre a *Hawk* (243 t) brit trawlert.
18. Behívják hadiszolgálatra a polai Tengeralattjáró Állomásra a *Fiametta* motoros naszádot.
19. A KOMET Sebenicoban érkezik.
Egy tengeralattjáró Máltától 110 mérföldre délnyugatra megtorpedózza a *Corso* (3242 t) felfegyverzett brit kereskedelmi hajót.
A gázzal való takarékoskodás céljából lényegesen lecsökkentik Bécs utcai világítását.
20. ***Bécsbe hívják Sixtus herceget, hogy a békéről tárgyaljanak.***
A német U35 által a Bonifacio-szorosban telepített aknák elsüllyesztik a CASSINI (970 t) francia aknarakó-cirkálót.
Az algériai Jidjellitől 8 mérföldre keletre egy tengeralattjáró megtorpedózza a *Rosalie* (4237 t) felfegyverzett brit kereskedelmi hajót, veszteség 21 fő.
21. A SCHARFSCHÜTZE Cattaróból Polába megy javításra és karbantartásra, majd visszatér Cattaróba.
A 70F befut Cattaróba.
A 81T légitámadást biztosít.
Porer előtt egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen támadást hajt végre a TRABANT ellen.
Cattaróból kifut bevetésre az U11
Behívják hadiszolgálatra a polai kikötőbe a *Galeb* motoros naszádot.
22. ***Törökország támogatja a korlátlan tengeralattjáró háborút.***
23. Az *Előre* vontató újra szolgálatba áll.
24. A 92F visszaindul Cattaróba.

- Az U27 csatlakozik a flottához.
25. A DINARA visszatér a szolgálatba.
A NOVARA visszatér Polából Cattaróba.
Az olaszok kifizetik a zürichi Osztrák-Magyar Főkonzulátus Második Ügyosztályát, mely valójában a Haditengerészeti Hírszerzés műveleti központja.
Olaszországban nem állítottak fel újra hasonló titkosszolgálati hálózatot.

1917. FEBRUÁR

26. Az U30 a Földközi-tengerre indul bevetésre Brioniból.
A *Füred* gőzöst behívják révkalauzi és őrzési szolgálatra.
A *Valona* gőzöst bérbe veszik, hogy Polában lásson el helyi kísérőszolgálatot.
Benghazitól 80 mérföldre északra egy tengeralattjáró megtorpedózza a *Clan Farquhar* (5858 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 49 fő.
27. A BLITZ-et áthelyezik Cattaróba (október 12-ig).
Az U11 megtámad egy gőzhajót, de a kísérő romboló vízibombáitól annyira megsérül, hogy vissza kell fordulnia.
A *Dampfer XX* megfeneklik a Povljana Nuova Csatornában. Két nap múlva leszabadítják.
A Földközi-tengeren egy tengeralattjáró megtámadja a *Belorado* (4649 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót, 3 halott.
- 27-28. A TÁTRA kísérőszolgálatot lát el.
28. A DINARA tengeri futópróbákat hajt végre.
A 81T légitámadást biztosít.

1917. MÁRCIUS

- A STÖR és LACHS dunai őrnaszádokat Triesztbe szállítják, ahol PM1 és PM2 néven beosztják a Lagúna Flottillába.
A 73F a Quarneróban őrzőszolgálatot lát el.
01. ***Arz után Conradot nevezik ki vezérkari főnöknek.***
Wilson elnök kiadja a sajtónak az elfogott Zimmermann táviratot (A német külügyminiszter német - mexicói – japán szövetséget javasolt az USA ellen.)
A 88F befut Cattaróba.
Az U29 kompaszhibák miatt visszafordul Cattaro felé.
A *Herkules* leszabadítja a zátonyról a *Brioni* gőzöst (lásd február 16-t) és Fiumébe vontatja.
Kréta előtt egy tengeralattjáró sikertelen támadást hajt végre az *Euterpe* (3540 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajó ellen.
02. A 25-ös torpedónaszád Sebenicoba érkezik.
Az 57T Antivari kikötőjében megtorpedózza a *Rumija* (140 t) montenegrói királyi jachtot.
A 98M torpedónaszádot áthelyezik Polába.
03. A 81T légitámadást biztosít.
Az U29 befut Cattaróba.
A *Craigendoran* (2789 t) brit szénszállítót 6 mérföldre az algériai partoktól

- elsüllyeszti egy tengeralattjáró.
Máltától 60 mérföldre kelet-délkeletre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a *River Forth* (4421 t) brit felfegyverzett szénszállító hajót, veszteség 2 fő.
04. A 82F Cattaróba indul.
A 95F vontatóra veszi a kényszerleszállásra kényszerült L131-es hidroplánt.
A 99M Cattaróból javításra és kazáncserére Polába megy.
05. Ausztria-Magyarország az USA-nak küldött válaszában kiáll a tengeralattjáró háború mellett.
Az U29 Cattaróból Polába indul.
06. Az U27 Polából Cattaróba indul.

1917. MÁRCIUS

07. Njegovan ellentengernagy a tengeralattjáró és a torpedónaszád gyártás felgyorsítását sürgeti.
A 80T újra szolgálatba áll Polában.
Az U29 Polába érkezik.
A lussini Repülő Állomásra behívják a *Vesela* motoros naszádot.
08. A *Dampfer XIV* Triesztből Polába vontat egy úszódokkot.
A *Mario* motoros naszádot behívják a polai Torpedó Főnökséghez.
09. A 88F a német U39-et kíséri.
Az U27 befut Cattaróba.
10. ***Péterváron (Oroszország) kihirdetik a statáriumot.***
A 93F Polába érkezik.
A *Valerie* motoros naszádot behívják szolgálatra a polai Tengeralattjáró Állomásra.
A Capri szigetétől északnyugatra a CYCLAMEN (1250 t) brit szlúp navigációs hiba miatt legázolja és elsüllyeszti a GUGLIELMOTTI (710 t) olasz tengeralattjárót.
11. A 81T Polába érkezik.
A *Wonganella* (ex-Margit, ex-Werribee, igazi nevén *Thornhill*) brit Q-hajó megmenti a brit *Springwell* gőzöst a német U38 támadásától.
Olasz bombatámadás Trieszt ellen.
- 11-12. A TÁTRA, a CSEPEL és a BALATON harci bevetésen az Otrantói-szorosban.
Az ORJEN sikertelenül megtámadja a *Gorgone* francia csapatszallítót.
12. ***AZ ELSŐ OROSZ FORRADALOM (Az ún. Februári Forradalom, mivel Oroszország ekkor még a Juliánusz naptárt használta.)***
- 12-13. A 96F ellenséges tengeralattjárók után kutat Ulbo és Selce között.
14. Az U4 Korfu közelében egy francia csatahajó ellen támad, de a kísérő rombolók elűzik.
15. ***LEMONDATJÁK A TRÓNRÓL OROSZORSZÁG CÁRJÁT, II. MIKLÓST.***
Az U11 kifut Cattaróból Brioni felé, ahová áthelyezték iskolahajónak.
16. A viharban megsérült U30 befut Cattaróba.
Behívják szolgálatra a Lagúna flottillához a *Motorboot 4*-et.
17. A BALATON ellen sikertelen támadást hajt végre a Bojana torkolatban egy ellenséges tengeralattjáró.
18. A 99M visszatér a szolgálatba.
Kibérlik a 2000 tonnás úszódokkot és másnap Polából Triesztbe vontatják, majd március 22-én Sebenicoba.
19. Nagy légitámadás Grado ellen.
A németek bejelentik, hogy a továbbiakban nem kímélik meg a Földközi-tengeren

- hajózó szövetséges kórházhajókat, kivéve ha azok a semleges folyosón, szigorú feltételek betartásával közlekednek.
20. Az 53T Polába érkezik főgép javításra, mely április 4-ig tart.
A 81T légitámadást biztosít.
21. A PANDÚR elindul a polai úszódokkal.
Elkülönítik az orosz cári családot.
22. A Planka Fok előtt a 15. Sz. Tender kikerül két torpedót.
A szárazföldi hadműveletek támogatása érdekében a *Sir Thomas Picton* (6150 t) brit monitor csatlakozik az *Earl of Peterborough* nevű testvérhajójához és a hat olasz monitorhoz.

1917. MÁRCIUS

23. A TÁTRA kísérőszolgálatot teljesít.
Károly császár Bécsben titokban találkozik Sixtus herceggel, és levelet fogalmaznak Poincaré francia elnöknek.
Máltától 47 mérföldre északnyugatra egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Ephtalos* (4431 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót.
24. Az U14 a próbaútján Brioni előtt összeütközik a *Primero* gőzössel, és ismét dokkba megy.
25. Az ULAN polai állomáshelyre indul. Behívják Gravosába szolgálatra a *Pasman* motoros naszádot.
Alexandriától 21 mérföldre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a brit *Vellore* (4926 t) felfegyverzett szénzállítót.
Az olaszok elkezdik az (1916-ban Monfalconében zsákmányolt) osztrák-magyar uszály átépítését, majd 1917. augusztus 3-án *Carso* (360 t) néven, mint úszó üteget szolgálatba állítják.
26. A TURUL visszatér a szolgálatba, és tengeri futópróbákat hajt végre.
Benghazitól 90 mérföldre kelet-északkeletre egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Ledbury* felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 3 fő.
28. A WARASDINER, a 92F, 94F és a 95F segítséget nyújt a Calamotta-csatornában a Ruda szigetnél három nappal korábban megfeneklett *Vesta* tartályhajónak.
29. Olaszország nyugati partja előtt egy tengeralattjáró sikertelen támadást hajt végre a *Saros* brit Q-hajó (igazi nevén *Bradford City*, 3638 t) ellen.
30. Az ORJEN Polába érkezik javításra és átalakításra.
31. ***Poincaré elnök megkapja Károly császár levelét, melyben megemlíti, hogy Franciaország csak Elzász-Lotaringiát követelje.***
Az U30 javítás után elhagyja Cattarót, és azután nyom nélkül eltűnik, valószínűleg aknára futott az Otranto Foknál.
A CIRCÉ francia tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajt végre a német U35 ellen.

1917. ÁPRILIS

- A STREITER rombolót Cattaróba vezénylik.
A 69F nagyjavításra Polába érkezik.
01. A PANDÚR befut Spalatoba.
Alexandriától 15 mérföldre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a brit *Zambesi* (3759 t) felfegyverzett szénzállítót.
Németországban lecsökkentik a fejadagokat: napi 170 gramm kenyér, heti 2,5

kg burgonya.

- 01-03. A 14-es torpedónaszád Kumborba vontat egy sérült hidroplánt.
02. A DINARA dokkba áll április 6-ig.
Kifut Cattaróból az U27 és San Remo előtt az ARCHIMÈDE (598 t) francia tengeralattjáró sikertelenül torpedótámadást hajt végre ellene.
03. ***Czernin gróf a háború folytatásának belső veszélyeire figyelmezteti Vilmos császárt és Károly császárt.***
A 14-es torpedónaszád bevisz Kumborba egy sérült repülőgépet.
A szicíliai Rosello Foktól 15 mérföldre délnyugatra egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Ardgask* (4542 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség egy fő.

1917. ÁPRILIS

04. Az 53T befejezi a főgép javítást Polában.
A 80T Polába érkezik.
Az U29 kifut Polából a Földközi-tenger felé.
Nagyobb méretű légitámadás Grado ellen.
A német UC35 Nizzától délre elsüllyeszti a brit *City of Paris* (9239 t) vonalhajót.
05. Az U27 a Messinai-szorosban cirkál.
06. ***AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK HADAT ÜZEN NÉMETORSZÁGNAK.***
A DINARA visszatér a szolgálatba.
Az U27 Szicília előtt sikertelen torpedótámadást hajt végre egy gőzös ellen, mely tüzet nyit a tengeralattjáróra.
07. A szardíniai Sperone Foktól 47 mérföldre délnyugatra egy tengeralattjáró elfogja a brit *Maplewood* (3239 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót, míg egy másik a Pula Foktól 31 mérföldre délkeletre elsüllyeszti a brit *Trefusis* (2642 t) szénszállítót.
08. ***Ausztria-Magyarország megszakítja a kapcsolatait az USA-val.***
Alexandriától 54 mérföldre egy tengeralattjáró elfogja a *Geilah Bahri* (19 t) brit kereskedelmi vitorlás hajót.
10. ***Károly császár levélben hívja fel Vilmos császár figyelmét arra, hogy „ebben a háborúban már öt uralkodót fosztottak meg a trónjától...”***
Német alárendeltségbe utalják az osztrák Lengyel Légiókat.
Az U29 Málta közelében megtorpedózza a brit *Dalton* (3486 t) felfegyverzett gőzöst, veszteség 3 fő, a parancsnokát foglyul ejtik.
11. ***Németország visszautasítja Czernin Oroszország felé tett közös békeajánlatát.***
Lloyd George brit miniszterelnök és Ribot francia miniszterelnök megvitatja Károly császár békelevelét, és úgy ítélik, hogy Olaszországot is be kell vonni a konzultációba.
A DINARA tengeri futópróbákat hajt végre.
A *Knin* gőzöst Polába vezénylik révkalauzi szolgálatra.
Az *Imperial Transport* (4648 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót Alexandriától 140 mérföldre észak-északnyugatra megtorpedózza egy tengeralattjáró.
12. ***Osztrák-magyar és bulgár megbízottak Svájcban keresztül nagyméretű béketapogatózást folytatnak a szövetségesek irányában.***
Az U27 Augusta előtt elsüllyeszti a görög *Meritos* gőzhajót.
A *Ritter von Bilinski* gőzös összeütközik a *Pelagosa* gőzössel és súlyos sérüléseket szenved.

- A cs. és kir. Haditengerészet átveszi a Hadseregtől a *Kalocsa* motoros naszádot és beosztja a *Vulkan* mellé.
A Hadsereg megvásárolja a *Nixie* motoros naszádot.
- 12-13. A TÁTRA kísérőszolgálatot lát el.
13. Az ML534 (37 t) brit motoros bárka megsemmisül Tarantóban egy tűzben.
14. ***Oroszország visszautasítja az osztrák-magyar béketapogatózásokat.***
Bizerta előtt aknára fut és elsüllyed a *Gange* (1905 t) csapatszállítónak használt francia segédcirkáló.

1917. ÁPRILIS

15. Az U20 a próbaútján összeütközik az ADMIRAL SPAUN könnyűcirkálóval és ezután fél évig javítják.
A Matapan Foktól 140 mérföldre délnyugatra az U29 megtorpedózza a *Mashoba* (8236 t) első útján lévő brit felfegyverzett vonalhajót. Veszteség 8 fő, a parancsnoka hadifogságba esik, tovább nagymennyiségű arany odavész.
Milotól északkeletre a német UC74 elsüllyeszti az *Arcadian* (8929 t) brit csapatszállító hajót, veszteség 227 fő.
A német U33 Máltától keletre elsüllyeszti a *Cameronia* (10 963 t) brit csapatszállító hajót, veszteség 140 fő.
A brit Királyi Haditengerészet Légi szolgálatának emberei érkeznek Otrantóba egy hidroplán bázis előkészítésére.
16. ***Sztrájkok Berlinben.***
A polai Repülő Igazgatóság újra kibérli a *Concetta* motoros naszádot.
A francia *Sontay* (1907 t) konvojban közlekedő csapatszállítót elsüllyeszti a) a Földközi-tenger keleti medencéjében a német U33, vagy b) a német UC54 Tunézia előtt.
Az U27 a Rizzuto Fok előtt elsüllyeszti a görög *Zenobia* gőzöst.
17. A DINARA és a 75T repülőgépeket biztosít, felkutatja a K192 hidroplánt és Parenzotól 35 mérföldre nyugatra felszedi a személyzetét, de a repülőgép elsüllyed.
A Velencében állomásozó utolsó francia tiszt egy hidroplánnal eltűnik a tenger felett.
- 17-18. Az 51T és az 56T a K188 hidroplán után kutat, majd befut Sebenicoba.
18. Az 55T befut Cattaróba.
A *Brioni* gőzös Triesztbe úja szolgálatba áll.
Megalakítják az önálló cs. és kir. Haditengerészeti Repülő Hadtestet.
A REQUIN (7530 t) francia csatahajó, két brit monitor és három francia romboló Gázát bombázza.
- 18-20. ***Lloyd George és Sixtus herceg találkozik az osztrák-magyar békeajánlattal kapcsolatban.***
19. ***A brit, francia és olasz miniszterelnök találkozik. Olaszország kiválást helyez kilátásba, ha békét akarnak kötni Ausztria-Magyarországgal. Az oroszok beleegyezésétől függően Olaszországnak felkínálják Szmírnát és Törökország Aydin tartományát.***
Az U29 befut Cattaróba.
Behívják a *Cleopatra* gőzöst, hogy lakóhajóként szolgáljon Cattaróban a német

- tengeralattjárók személyzete számára.
20. ***Törökország megszakítja kapcsolatait az USA-val.***
Mosenice közelében három sikertelen torpedótámadást hajtanak végre a *Cirkvenica* gőzös ellen.
21. A TÁTRA légitámadást biztosít.
Az U14 Polából Cattaróba indul.
Ausztria-Magyarország közli Németországgal, hogy az osztrák-magyar tengeralattjárók, valamint az osztrák-magyar lobogót viselő német tengeralattjárók ezután nem támadhatnak meg kórházhajókat.
22. ***A Szövetségesek visszautasítják Sixtus herceg közeledését.***
Az U14 befut Cattaróba.
A 9-es torpedónaszád befut Polába.

1917. ÁPRILIS

- 22-23 A STREITER, WARASDINER, USKOKE, RÉKA, 84F, 92F, 94F és a 100M harci bevetésen az Otrantói-szorosban. A Durazzoba visszatérő 100M a Linguetta Foktól 9 mérföldre megtorpedózza a *Japigia* olasz teherhajót, de a 92F-nek ez nem sikerült.
A 89F és a 100M (április 22-én) aknatelepítést folytat Durazzo előtt.
23. Az U27 visszatér a bevetéséről Cattaróba.
24. Az U31 csatlakozik a flottához.
Az U14 elindul a Földközi-tengerre.
Az *Istriano* szállítógőzöst Polába vezénylik aknakeresésre és fegyveres kísérszolgálatra.
25. A TÁTRA, CSEPEL és a BALATON harci bevetésen az Otrantói-szorosban. Egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajt végre a CSEPEL ellen.
A *Risano* gőzöst kibérlik polai révkalauzi szolgálata.
26. A TÁTRA a Drin torkolatánál tüzet nyit egy felszínen úszó ellenséges tengeralattjáróra, majd vízbombákat dob rá.
A 99M befut Gjenovicba.
Algír előtt 4 mérföldre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a *Chertsey* (3264 t) brit szénszállítót.
Az Antibes Foktól 20 mérföldre kelet-délkeletre egy tengeralattjáró elfogja a brit *Monitor* (120 t) kereskedelmi vitorlás hajót.
28. A BALATON támadást hajt végre az Otrantói-szorosban.
Az U14 Sapienza szigete előtt elsüllyeszti a brit *Teakwood* teherhajót.
29. A 12-es torpedónaszád az olasz partok előtt légitámadást biztosít.
Dulcignotól délre egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajt végre a TÁTRA ellen.
Az U4 bevetésre indul Cattaróból a Jón-tengerre.
Az otrantói tengerzárnál szolgáló *Plough Boy* brit drifter bejelenti egy tengeralattjáró elsüllyesztését, valószínűleg az U30-ét (lásd március 31-én).
Nagyméretű légitámadás a Villa Vincentinánál lévő laktanyák ellen.
A Messinai-szorosban egy tengeralattjáró megtorpedózza a *Karonga* (4665 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót.
30. Az U14 a Matapan Fok előtt torpedóval támad egy gőzhajót, de a torpedó nem működik.
Véget ér a szövetséges és semleges földközi-tengeri hajóforgalom szempontjából (**mindkét** Világháború) legrosszabb hónapja. Összes hajóter veszteség: 278 038 t, melyből az osztrák-magyar tengeralattjárók 23 037 t hajóteret süllyesztettek el.

1917. MÁJUS

Tovább folytatódnak az orosz hadseregben a dezertálások (márciusban és áprilisban már 2 millió katona szökött meg).

Az Isonzó fronton nagy légitámadások támogatják a hadsereg hadműveleteit.

A 93F aknakeresést folytat.

A 61T torpedónaszádon kazáncserét hajtanak végre, azután Sebenicoba megy.

Az 57T, 60T torpedónaszádot áthelyezik Sebenicoba aknakereső, tengeralattjáró elhárító és kísérő szolgálatra.

Újra bérbe veszik a *Colibri* gőzöst és az *E* tendert.

1917. MÁJUS

A *Diamant* gőzöst behívják a Fiume és Albánia közötti katonai szállításokra.

A *Marietta* motoros naszádot visszaadják a tulajdonosainak.

01. ***Oroszországban 50 ezren tüntetnek a háború mellett.***

A KAISER KARL IV a 96F kíséretében Tajerből Polába megy.

Máltától kelet-délkeletre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a *British Sun* (5565 t) brit felfegyverzett olajszállítót.

02. Polától nyugatra egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajt végre a 78T ellen.

Nagyméretű légitámadás a Villa Vincentinában lévő laktanyák ellen.

03. Az ULAN Polában javításon és kazántisztításon május 20-ig.

Az U14 elsüllyeszti az olasz *Antonio Sciesa* gőzöst.

04. A HELGOLAND Polába érkezik.

A 10-es és 12-es torpedónaszád légitámadást biztosít Pescara és Ortona előtt.

A 14-es torpedónaszád repülőgépeket szállít Sebenico és Curzola között.

Az U4 elsüllyeszti a *Perseo* (3935 t) olasz gőzöst, a veszteség kb. 200 fő.

A Genovai-öbölben, a Vado Foktól 2,5 mérföldre délre a német U63 elsüllyeszti a *Transsylvania* (14 315 t) brit csapatszallítót. Veszteség 413 fő (12 fő a személyzetből), de a japán *Matsu* (665 t) romboló kiment kb. 300 főt.

A Szalonikinél lévő Eros sziget előtt aknára fut és elsüllyed a *Lord Salisbury* (285 t) brit trawler.

05. Az U5 merülési próbát hajt végre (41 m).

Az algériai Rosa Foktól 7 mérföldre északra aknára fut a *Harmattan* (4792 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajó.

A közép Földközi-tengeren egy tengeralattjáró megtorpedózza az olasz *Misurata* (2761 t) felfegyverzett kereskedelmi segédcirkálót.

06. A PANTHER Cattaróból Polába megy nagyjavításra.

A TÁTRA, CSEPEL és a BALATON harci bevetésen az Otrantói-szorosban.

07. Az U4 befut Cattaróba.

08. A 10-es torpedónaszád kikötőbe vontat egy sérült repülőgépet.

Az U29 kifut Cattaróból a Földközi-tenger felé.

09. A 64F Polába érkezik nagyjavításra.

10. Rovigno előtt ellenséges repülőgépek támadnak a WILDFANG-ra.

A REKA és a GIGANT Antivariban segít eloltani a *Senj* szállítógőzösön keletkezett súlyos tüzet.

Az U28 csatlakozik a flottához.

11. A 78T Pola előtt összecsap a H1 (364 t) brit tengeralattjáróval.

A 96F rövid tűzharcba keveredik az ellenséges torpedónaszádokkal.

A CSIKÓS légitámadást biztosít, közben harcérintkezésbe kerül öt ellenséges torpedónaszáddal.

Az U14 két gőzhajóra tüzel, de a helyszínre érkező halászgőzösök elől lemerül.

A francia, szerb csapatok a déli fronton visszanyomják a Központi Hatalmakat.

12. ***Az olaszok megkezdik a Tizedik Isonzói Csatát (mely június 4-ig tart).***

Nagyméretű légitámadás a Palazatto Tábor ellen.

Elhatározzák hat ausztrál romboló Földközi-tengerre való küldését.

Máltától dél-délkeletre 240 mérföldre egy tengeralattjáró elfogja a brit *Egyptian Princess* (3117 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót.

Egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Locksley Hall* (3635 t) felfegyverzett gőzöst Máltától dél-délkeletre 30 mérföldre.

1917. MÁJUS

13. Polától nyugatra egy ellenséges tengeralattjáró két torpedót lő ki eredménytelenül az U10 ellen.

Megérkezik máltai állomáshelyére a japán AKASHI (2756 t) cirkáló és nyolc romboló (KATSURA, KAEDE, KUSUNOKI, UME, MATSU, KASHIWA, SAKAKI és SUGI, 665 tonnásak)

14. Az ORJEN tengeri futópróbákat hajt végre.

Az U14 sikertelen támadást hajt végre egy tehergőzös ellen.

Horthy Miklós sorhajókapitány vezetésével két hajócsoport fut Cattaróból az Otrantói-szoros zárrendszerének megtámadására (NOVARA, HELGOLAND, SAIDA, illetve a CSEPEL és a BALATON). Az akciót az U4 Valona előtt, míg az U27 Brindisi és Cattaro között biztosítja, továbbá a Cattaróból és a Durazzóból felszálló repülőgépek támogatják.

15. 03.00-kor a BALATON és a CSEPEL rombolók megtámadnak egy olasz konvojt. Elsüllyeszti az olasz BOREA (330 t) kísérőrombolót és a löszert szállító *Caroccio* (1657 t, ex- *Choising*, ex- *Madeleine Rickmers*) és a *Verità* tehergőzösöket, továbbá súlyosan megrongálják a *Bersagliere* teherhajókat.

07.15-kor a DARTMOUTH és a BRISTOL brit cirkálókból, valamint az olasz AQUILA (1391 t) felderítő cirkálóból és az ANTONIO MOSTO, ROSOLINO PILO, SIMONE SCHIAFFINO és ACERBI rombolókból álló kötelék el akarja vágni a CSEPEL-csoport útját. A tűzpárbajban a CSEPEL eltalálja az AQUILA-t, mely mozgásképtelenné válik, majd miután elkerülik a BERNOUILLI (397 t) francia tengeralattjáró torpedótámadását, sértetlenül befutnak Cattaróba.

03.10-kor NOVARA HELGOLAND, és a SAIDA szétválik és megtámadja az otrantói tengerzárát és elsüllyeszt 14 brit driftert. Ezek a következők: *Admirable* (90 t), *Avondale* (80 t), *Coral Haven* (82 t), *Craignoon* (77 t), *Felicitas* (67 t) *Girl Gracie* (96 t), *Girl Rose* (86 t), *Helenora* (88 t), *Quarry Knowe* (98 t), *Selby* (75 t), *Serene* (86 t), *Taits* (93 t), *Transit* (83 t), *Young Linnett* (93 t).

Ezenkívül megsérül négy drifter: a *Gowan Lee* (melynek kapitányát J Watt-ot felterjesztik a Viktória Keresztre), a *Jean*, a *Floandi* és egy azonosítatlan. Veszteség: 50 halott, 72 hadifogoly.

A három könnyűcirkáló 07.00-kor egyesül és visszaindul Cattaro felé.

A hazatérő kötelék előtt jobbra felbukkan a DARTMOUTH és a BRISTOL által vezetett kötelék, majd egymással párhuzamosan futva 8 – és 4000 m távolságból megkezdődik a tűzpárbaj. Az ellenség nyugati irányba igyekszik szorítani a három osztrák-magyar könnyűcirkálót. Közben Brindisiből kifut az olasz

MARSALA cirkáló, a CARLO ALBERTO RACCHIA felderítő cirkáló, és az INDOMITO, IMPAVIDO, INSIDIOSO romboló, hogy a DARTMOUTH csoport segítségével siessen. Az eddig a három könnyűcirkáló mögött haladó olasz MIRABELLO csoport előretört és sikertelen torpedótámadást hajt végre.

09.00-kor a riasztásra kifut Cattaróból a SANKT GEORG páncélos cirkáló, a TÁTRA, WARASDINER, valamint a 84F, 88F, 99M, és a 100M, illetve utánuk a lassabb BUDAPEST partvédő páncélos csatahajó, a 86F, 91F és a 95F torpedónaszáddal.

10.30-kor a NOVARA hátsó turbinagépházát találat éri és hamarosan mozgásképtelenné válik. A SAIDA vontába veszi.

11.35-kor az egyesült MARSALA és DARTMOUTH csoport újból támadásba lendül, de könnyűcirkálók ellenállnak.

1917. MÁJUS

15. 12.07-kor az ellenség észleli a közeledő SANKT GEORG csoportot, és elmenekül.

A német U89 megtorpedózza a hazatérő DARTMOUTH-t, de annak sikerül a víz felszínén maradni. A BOUTEFEU (720 t) francia romboló ráfut egy az U89 által telepített aknára és elsüllyed.

A NOVARA és a SANKT GEORG csoport 15-én 12.25-kor egyesül és 19.30-kor befut Gjenovicba.

Az U27 visszatér Cattaróba.

(Ez volt a felszíni hadihajók közötti utolsó nagyméretű összecsapás az Adrián.)

Az otrantói tengerzár ezután csak nappal működik.

Pantellariától 35 mérföldre keletre a SURVEILLANTE (315 t) franci ágyúnaszád legázolja és elsüllyesztí a SCORPIONE (210 t) olasz torpedónaszádot.

16. ***Németország azonnali békét ajánl Oroszországnak.***

Az U5 a Fasana-csatornában gyakorlatozás közben aknára fut és elsüllyed. Veszteség 6 halott. Később kiemelik.

17. Az ORJEN befut Gjenovicba.

18. A 85F ellenséges tengeralattjárókat keres.

Máltától 130 mérföldre dél-délkeletre egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Millicent Knight* (3563 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség egy fő.

19. ***Az oroszok visszautasítják a különbékét, de általánosságban a szerződés nem tartalmazhat annexiókat és szankciókat.***

Súlyos és elhúzódó harcok a Görz szektorban.

A francia LE VÉRIER (397 t) tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajt végre a KOMET ellen.

A RÉKA Polába indul a *Pola* szénszállítóval.

Az 55T Polába indul.

A 68F torpedónaszádot áthelyezik Cattaróba kísérő szolgálatra.

Az U29 Krétától nyugatra 80 mérfölddel elsüllyesztí a brit *Mordenwood* felfegyverzett kereskedelmi hajót.

- 19-24. A 96F az U5 kiemelésénél teljesít őrszolgálatot.

20. ***Sixtus herceg átadja Károly császár levelét Poincarénak és Ribotnak, akik nem válaszolnak.***

A szerb kormány Korfuból áttelepül Szalonikibe.

Az ULAN visszatér a szolgálatba.

21. Az U14 befut Cattaróba, ahol kijavítják.

Az U4 Cattaróból a Tarantói-öbölbe indul.

- Goztól Nyugat-délnyugatra 15 mérföldre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a brit *Ampleforth* (3873 t) felfegyverzett szénszállítót.
22. A RÉKA javításon és kazáncserén Polában augusztus 13-ig.
Az 51T s az 55T befut Sebenicoba.
A *Knin* gőzöst áthelyezik Sebenicoba.
Az U29 megtorpedozza a brit *Marie Suzanne* gőzöst, de az úszóképes marad.
Egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen támadást hajt végre a *Bikovo* gőzös ellen.
Elkezdődik a Málta – Alexandria közötti brit konvojhajózás.
- 22-23. A *Bucovina* gőzös megfeneklik Maon szigeténél, de leszabadítják és folytatja az útját.

1917. MÁJUS

23. ***Sixtus herceg találkozik V. György királlyal és Lloyd George-dzsál.***
A NOVARA visszatér a szolgálatba.
Az U27 kifut Cattaróból a Földközi-tenger felé.
- 23-24. A Trieszti-öbölből az EARL OF PETERBOROUGH (6150 t) és a SIR THOMAS PICTON (6150 t) brit monitorok a Prosecco melletti repülőteret bombázzák.
Osztrák-magyar repülőgépek támadnak rájuk és az EARL OF PETERBOROUGH monitoron kisebb károkat okoznak.
24. Az ULAN Gjenovicba indul, hogy konvojokat kísérjen Gravosa, Spilica és Durazzo között.
Az 59F torpedónaszádot Sebenicoból áthelyezik Cattaróba konvojkísérési szolgálatra.
A 89F kikíséri a német UC24-et és UC74-et a Cattarói-öbölből. Az öböl előtt a CIRCÉ (352 t) francia tengeralattjáró megtorpedozza és elsüllyeszti az UC24-et.
- 24-25. A 87F felderítést hajt végre az olasz partok előtt.
25. Ellenséges repülőgép hajt végre bombatámadást a DINARA ellen.
Az 53T Curzolába érkezik, és ott marad június 22-ig.
Az U29 visszatér a bevetéséről Cattaróba.
Az U27 sikertelen torpedótámadást hajt végre egy görög tehergőzös ellen a Jón-tengeren.
Alexandriától 150 mérföldre északra egy tengeralattjáró megtorpedozza a brit *Kohinur* (2265 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 37 fő.
26. A NOVARA Polába megy javításra.
Az U28 a Földközi-tengerre indul bevetésre.
A VELEBIT javításon és karbantartáson szeptember 28-ig.
A TÁTRA Polába indul javításra és kazáncserére, ahol augusztus 13-ig marad.
A DROMEDAR aknakeresést folytat Antivari előtt.
Algéria előtt a német UC67 elsüllyeszti a brit *Dover Castle* (8271 t) kórházhajót.
Egy tengeralattjáró 90 mérföldre északnyugatra Alexandriától elsüllyeszti a brit *Holmesbank* (3051 t) felfegyverzett szénszállítót.
Az olaszországi Policastrotól 20 mérföldre dél-délnyugatra egy tengeralattjáró elfogja a brit *Umaria* (5317 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót.
27. Az 58T, a 66F és a 67F megérkezik Sebenicoba.
A 64F a polai nagyjavítás után Cattaróban állomásozik.
A 69F Cattaróba indul.

28. ***Az olasz lövegek tíz mérföldre¹ megközelítik Triesztet. Rómában nagy tüntetést rendeznek a háború ellen.***
29. A PANTHER-t Cattaróba vezénylik a Tengeralattjáró Parancsnoksághoz, mint tengeri iskolahajót.
Az U31 kifut Polából az első bevetésére az olasz partok elé.
30. ***1914 márciusa óta először hívják össze a Birodalmi Tanácsot. A lengyel képviselők a függetlenségi nyilatkozatot támogatják. A szerbek, horvátok és szlovének megalakítják a Jugoszláv Parlamenti Klubot.***
A ZARÁ-t átminősítik iskolahajóvá.
Az U28 a meghibásodott akkumulátorai miatt visszatér Cattaróba.
Az U4 30 mérföldre Tarantótól megtorpedózza a csapatszállítóként alkalmazott francia *Italia* (1904 t) kereskedelmi segédcirkálót.

1917. MÁJUS

31. ***Károly császár liberálisabb háború utáni alkotmányt ígér. Ausztria-Magyarország azonnali békét ajánl Oroszországnak.***
Bengázitól 120 mérföldre északra egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Rosebank* (3837 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót.

1917. JÚNIUS

- Császári flottaszemle Polában (az első 1902. óta).
Nagyméretű légitámadásokkal támogatják a hadsereg hadműveleteit az Isonzó fronton.
01. A PANDÚR Paludiba indul egy úszódokkal.
 02. A 91F Polába érkezik javításra.
Alexandria előtt 50 mérföldre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a brit *Cameronian* (5861 t) felfegyverzett csapatszállítót, veszteség 11 fő.
A Nedda osztrák-magyar uszályt (1915-ben zsákmányolták Monfalconében) az olaszok átépítik majd, mint a *Monte Cucco* (440 t) úszó üteg áll olasz szolgálatba 1917. szeptember 11-én.
 03. ***Albániában kihirdetik az olasz protektorátust.***
Kifut a WILDFANG, VELEBIT, CSIKÓS, a 83F, 93F és a 96F, hogy biztosítsa az olasz partok elleni légitámadásokat.
Egy tengeralattjáró az algériai Falcone Foktól 20 mérföldre északnyugatra elsüllyeszti a brit *Islandmore* (3046 t) felfegyverzett szénszállítót, 2 fő veszteség, majd a Falcone Foktól 12 mérföldre északra elfogja a brit *Greenbank* (3881 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 1 fő.
 04. ***Véget ér a Tizedik Isonzói Csata, és osztrák-magyar ellentámadás indul.***
A WILDFANG az Észak-Adrián, Penedától 24 mérföldre nyugatra aknára fut és elsüllyed, veszteség 31 fő. A WILDFANG túlélőit a CSIKÓS és a 96F menti ki.
Az 58T befut Cattaróba.
Sikertelen torpedótámadás a *Cirkvenica* gőzös ellen, majd június 5-én újból.
 05. ***Az olaszok „Olaszország baráti védelme alatt állónak” nyilvánítják Albánia elfoglalt részét.***
A TURUL kimentti a WILDFANG felszerelését és berendezéseinek egy részét.
Az U31 visszatér Polába.

¹ Szárazföldi mérföld = 1609 m.

- Toulontól 80 mérföldre dél-délnyugatra egy tengeralattjáró elfogja a brit *Kallundborg* (1590 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 1 fő.
07. Az ORJEN légitámadást biztosít.
Először tűnnek fel USA hadihajók európai (francia) parti vizeken.
08. ***Lloyd George kiáll az Ausztria-Magyarországgal kötendő különbéke mellett. Véget az Isonzó fronton az osztrák-magyar ellentámadás.***
A 73F torpedónaszádot áthelyezik Cattaróba.
09. Szolgálatba áll a TRIGLAV (II).
Az U27 Cerigo előtt robbantással elsüllyeszti a francia *Roland* vitorlást.
10. ***Olasz offenzíva Trentinonál, június 28-ig tart.***
A fiumei gyári kikötőben elsüllyed az U22.
Az U4 kifut Cattaróból a Tarantói-öböl felé.

1917. JÚNIUS

11. A német UC52 befut Cadizba főgép javításra, mely június 27-ig tart.
Az U27 Cerigo előtt megtorpedózza a japán SAKAKI (665 t) rombolót.
Veszteség 68 fő, de a rombolót a krétai Suda-öbölben kifuttatják a partra és megmentik.
Szolgálatba áll a *Monfalcone* (525 t) olasz monitor (a *Monfalcone* ex-osztrák-magyar uszály).
12. ***Konstantin görög király a Szövetségesek ultimátumát követően lemond a trónról a második fia, Alexander javára (Konstantin első fia, George ellenezte Görögország hadba lépését a Szövetségesek oldalán).***
A Cattaróba tartó *Kelet* gőzös zátonyra fut a Morlacca-csatornában.
Leszabadítják, de a sérülése olyan súlyosnak bizonyul, hogy visszatér Fiumébe.
13. A TURUL kazántisztítás miatt leáll június 22-ig.
Az olasz Spartivento Foktól 4 mérföldre nyugatra egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *St. Andrews* (3613 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót.
Az olaszok átépítik osztrák-magyar *Ena* uszályt (melyet Monfalconében zsákmányoltak), és a szeptember 22-én szolgálatba áll, mint az olasz *Vodice* (440 t) úszóüteg.
14. Kicserélik az U28 hajócsavarját.
Az Égei-tengeren lévő Serpho Pulotól 8 mérföldre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a brit *New Zealand Transport* (4481 t) felfegyverzett szénszállítót, veszteség 3 fő.
15. Az U27 befut Cattaróba.
A Messinai-szoros déli bejáratánál egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Pasha* (5930 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 3 fő.
16. ***A Szövetségesek megszüntetik Görögország blokádját.***
A TÁTRA befut Gjenovicba.
Egy olasz torpedónaszád három vízbombát szór az U4-re.
17. Az U29 kifut Cattaróból a Földközi-tenger felé.
Az U27 kifut Cattaróból Pola felé.
18. A ZARA Cattaróból Polába indul, majd a Lacroma sziget előtt megsérül egy robbanásban, és Ragusánál kifuttatják a partra. A 200. *Tender* Polába vontatja, ahová június 26-án érkezik meg.
Az U27 befut Lissába, majd továbbindul Pola felé.
Behívják a polai kikötőben való szolgálatra az *Amor* motoros naszádot.
19. Az U4 a Tarantói-öbölben elsüllyeszti az *Edouard Corbière* (475 t) és a *Cefira*

- (890 t) francia tehergőzösöket.
Az U31 kifut Polából a Földközi-tenger felé.
20. **Nagyméretű olasz légitámadás Dél-Tirol ellen.**
Az U27 Polába érkezik, ahol kidokkol csavarcsere céljából.
21. Az U4 befut Cattaróba.
Az U28 kifut Cattaróból a Földközi-tenger felé.
22. A TURUL újra szolgálatba áll.
Az 53T kifut Curzolából.
Kifut Cattaróból a Földközi-tenger felé az U14.
A szicíliai Marittimo előtt a német U63 megtorpedózza a csapatszállítóként alkalmazott francia *Himalaya* (1902 t) felfegyverzett kereskedelmi segédcirkálót.
23. Kiemelik a Fasana-csatornában elsüllyedt U5 tengeralattjárót.
24. Az USKOKE felszedi az L96 hidroplán halott személyzetét.
A 81T légitámadást biztosít.

1917. JÚNIUS

25. Az 53T befut Sebenicoba főgép és kazánjavítás céljából, mely július 24-ig tart.
A brit *Anatolia* (3847 t) felfegyverzett kereskedelmi hajó aknára fut Genova előtt 1,5 mérföldnyire.
26. A NOVARA visszatér Polából Cattaróba.
A 80T tengeralattjárókat keres az olasz partok mentén.
A 83F Polába érkezik.
Az U14 földközi-tengeri bevetésére fut ki Cattaróból.
27. Behívják a polai Repülő Állomásra szolgálatra a *Lizard* motoros naszádot.
A német UB47 Szicília előtt elsüllyeszti a franciák által elfogott és francia lobogó alatt tevékenykedő, görög DOXA (350 t) rombolót.
A javítások befejezése után a német UC52 elindul Cadizból.
28. A Pola előtti Fasana csatornából kiemelik az U5 tengeralattjárót.
Trentinonál véget ér az olaszok offenzívája.
29. A DINARA és a 81T légitámadást biztosít.
A 100M bevontat Cattaróba egy sérült hidroplánt.
Az U32 csatlakozik a flottához.
Az U14 sikertelen támadást hajt vége egy tehergőzös ellen a Tarantói-öbölben.
30. ***Görögország megszakítja a kapcsolatait a Központi Hatalmakkal.***
A DINARA kiment egy (azonosítatlan) hidroplánt és Polába viszi.
Capocesto előtt egy ellenséges tengeralattjáró torpedóval elsüllyeszti a *Vila* gőzöst, veszteség 17 halott. A 35-ös torpedónaszád kiment 16 embert, de az olasz F7 tengeralattjáró kétszer is megpróbálja a mentést végző naszádot megtorpedózni. A 12-es torpedónaszád és a K 172 hidroplán elüzi az olasz tengeralattjárót.
Az U28 Máltánál elsüllyeszti a brit *Haigh Hall* teherhajót.
Port Said előtt egy a Német UC34 által telepített aknán felrobban a *Caledonien* (1832 t) francia kereskedelmi segédcirkáló.

1917. JÚLIUS

A WARASDINER konvojszolgálatot lát el Gravosa és Durazzo között 1918 augusztusáig.

- Az Isonzó fronton nagyobb légitámadásokkal támogatják a hadsereg hadműveleteit.
 Visszaadják a tulajdonosainak a *Hercegovina* gőzöst.
 A *Szterényi* gőzös megsérül, mialatt Fiumében szenel.
 Polában tüntetnek a hajókon kapott fejadagok miatt.
01. Behívják hadiszolgálatra az *Abbazia* gőzöst, hogy csapatokat szállítson Albániába.
 A drifterek már nappal is szolgálatban az otrantói tengerzárnál.
 Siracusa előtt a német U39 torpedóval elsüllyeszti az olasz G46 (416 t) őrhajót.
02. **GÖRÖGORSZÁG HADAT ÜZEN A KÖZPONTI HATALMAKNAK.**
Károly császár amnesztiában részesíti Ausztria-Magyarországon a katonai véstörvényszék által elítélteket (július 31-ig 2593 embert bocsátanak szabadon). A pozitív hatás elmarad és az amnesztiát Károly gyengeségeként értékeli, és a birodalmon belüli nemzetiségi ellentéteket erősíti.
 Behívják szolgálatra a *Strümpfler* motoros naszádot Gjenovicba, a Haditengerészeti Repülő Állomásra.

1917. JÚLIUS

03. Ukrajna kinyilvánítja a függetlenségét.
 Az U28 a messinai hullámtörő mólótól 1,5 mérföldre megtorpedózza a brit *Mongara* (8205 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót.
 Az U32 kifut Polából a Földközi-tenger felé.
04. A 92F és a 94F Polába érkeznek.
 A Grosso Foknál az U14 átvizsgálja, majd elengedi az *Ephtuphia* görög vitorlást, azután elsüllyeszti a görög *Marionga Goulandrisz* gőzöst.
 Máltától keletre aknára fut az ASTER (1200 t) brit szlúp.
 A Passero Foknál, hogy elkerülje az elfogást, felrobbantják a brit különleges szolgálat *Mona* nevű hajóját.
05. Az U4 bevetésre indul Cattaróból a Jón-tengerre.
06. Az U29 és az U31 befut Cattaróba.
07. **Ausztria-Magyarországon első ízben lehetnek esküdtek a nők.**
 Az algériai partoktól 6 mérföldre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a *Southina* (3506 t) brit felfegyverzett szénszállítót, veszteség egy fő.
08. A 83F torpedónaszádot Polából Cattaróba vezénylik.
 Az U32 sikertelen torpedótámadást intéz egy tehergőzös ellen a Tarantói-öbölben.
 Az U14 elsüllyeszt egy 3000 t-ás gőzhajót.
10. Az U14 eredménytelen támadást hajt végre egy teherhajó ellen.
 Az U29 kifut Cattaróból Pola felé.
11. A STREITER Polába megy.
 A DINARA aknakereső szolgálatot teljesít.
 A 91F Cattaróban tartózkodik.
 A 93F torpedónaszádot Polából áthelyezik Cattaróba.
 Az U14 sikertelen támadást hajt végre egy konvoj ellen.
12. Az U4 a Stilo Fok közelében elsüllyeszti a *Berthilde* (1500 t, ex-német) francia felfegyverzett gőzöst, és foglyul ejti a parancsnokát, egy francia haditengerész tisztet, majd a hajótöröttek mentőcsónakját az olasz partokhoz vontatja. A tengeralattjáró hazatérőben 100 m mélység alá merül, és csak a fenéksúly elengedésével tud a felszínre emelkedni.
 Az U28 visszatér Cattaróba a bevetéséről.
 Az U29 Polába érkezik javításra.

13. Az 56T Rogoznica állomáshelyre megy.
A BALATON harci bevetésen az Otrantói-szorosban.
Az U14 visszatér Cattaróba.
14. **Lemond Bethmann német kancellár, miután Vilmos császár visszautasítja az annexió nélküli béketörekvéseit. Utódja Dr. Michaelis.**
A 97F torpedónaszádot áthelyezik Cattaróba.
A CSEPEL Polába indul.
A Dampfer XIV sikeresen kikerüli egy ellenséges tengeralattjáró két torpedóját.
15. A CSEPEL Polába érkezik egy szeptember 16-ig tartó nagyjavításra.
A 99M befut Polába.
Az U4 befut Cattaróba.
Az U32 Máltától keletre megtorpedózza a löszert szállító *Porto di Adalia* olasz gőzöst, mely elsüllyed.
A 100M Polába érkezik, hol szeptember 5-ig főgép és kazánjavítást hajt végre.
Az Égei-tengeren Kiosz előtt egy tengeralattjáró elsüllyeszti a brit *Redbreast* (1313 t) flotta futárhajót, veszteség 44 fő.

1917. JÚLIUS

16. **Francia lázadások Szalonikiben.**
A TRIGLAV (II) futópróbákat hajt végre.
Máltától 178 mérföldre keletre egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Kephren* (2774 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót.
A Nikaria szigeti Paphos Foktól 10 mérföldre északnyugatra egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Firfield* (4029 t) kereskedelmi hajót. A segítségére küldött NEWMARKET (833 t) brit aknakereső nyom nélkül eltűnik, vélhetően az előző napon a *Redbreast*-et elsüllyesztő tengeralattjáró pusztította el.
17. A CSIKÓS kifut Polából és cattarói állomáshelyre megy.
A 84F torpedónaszádot Polába vezénylik
A 85F torpedónaszádot áthelyezik Gjenovicba.
A 14-es torpedónaszád repülőgépeket szállít Sebenico és Curzola között.
A 89F torpedónaszádon tengeralattjáró keresés közben véletlenül felrobban egy vízbomba, egy altiszt meghal, két matróz megsebesül.
A *Javor* motoros naszádot behívják szolgálatra a polai kikötőbe.
A *Nina* motorcsónakot lefoglalják és Polában alkalmazzák készenléti csónakként.
VI. György király a Szász-Koburg-Gotha családnevét Windsorra változtatja.
18. **Arz vezérkari főnök feljegyzése: a monarchiát csupán a romániai élelmiszerimport tartja fenn a következő aratásig.**
A *Venutti* motoros naszádot lefoglalják polai készenléti szolgálatra.
Kréta előtt egy tengeralattjáró ágyúval elsüllyeszti az *Adelphotis* görög vitorlást.
19. Az U32 megérkezik Gjenovicba.
Az U17 Bari előtt sikertelen támadást hajt végre egy gőzös ellen.
Máltától 75 mérföldre kelet-délkeletre egy tengeralattjáró megtorpedózza a brit *Eloby* (6545 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 56 fő.
21. A TRIGLAV (II) Polába hajózik.
20. **Korfun a szerb kormány megegyezik Dr. Ante Trumbic horvát vezetővel a Szerb- Horvát- Szlovén Királyság létrehozásáról.**
22. **A bécsi német nagykövet jelenti: „Ausztria-Magyarországon a köznép nagyobb része a Szövetségesekhez csatlakozva harcolna Németország ellen.**
Az U4 kifut Cattaróból Pola felé nagyjavításra.
24. Az 53T befejezi Sebenicoban a főgép és kazánjavítást.

25. Az 53T torpedónaszádot átvezénylik Rogoznicába, ahol szeptember 16-ig állomásozik és aknakeresési, valamint kísérési feladatokat lát el.
Az osztrák-magyar csapatok jelentős előretörést hajtanak végre a Keleti fronton.
26. Behívják a *Semiramis* gőzöst, hogy Polában a német haditengerészek lakóhajójaként szolgáljon.
27. A 14-es torpedónaszád repülőgépeket szállít Sebenico és Curzola között.
28. A 8-as és a 12-es torpedónaszád Termoli előtt légitámadást biztosít.
Az U4 befut Polába javításra.
A Hadseregől átveszik hadiszolgálatra a *Novi* gőzöst, hogy Polában állomásozzon, mint kísérőhajó.
- 28-29. A 80T felderítést hajt végre az olasz partok előtt.
29. Caorle előtt egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajt végre a TURUL ellen.
Az osztrák-magyar haderő orosz területeken nyomul előre.

1917. JÚLIUS

30. A Zara csatornában aknát kereső 2-es torpedónaszád súlyosan megsérül, és a 7-es torpedónaszád a Hrvatin-öbölbe vontatja, majd onnét a *Herkules* vontató javításra Polába vontatja.
A német UB43 és UB47 tengeralattjárókat átadják Ausztria-Magyarországnak, ahol U43 és U47 jelzéssel állnak szolgálatba.
A német UB23-at internálják a spanyolországi Corunnában.

1917. AUGUSZTUS

- A hónap folyamán az U14 (pk. von Trapp) 24 800 tonna hajóteret süllyeszt el, beleértve ebbe az augusztus 29-én elpusztított *Milazzo* (11 480 t) olasz gőzöst, *mely a cs. és kir. Haditengerészet által elsüllyesztett legnagyobb kereskedelmi hajó.*
- Az Isonzó fronton nagyobb légitámadásokkal támogatják a Hadsereg hadműveleteit.
- A 72F kazáncsere céljából Polában tartózkodik.
- A Hadsereg megvásárolja az *Emma* vontatót.
- Máltai állomáshelyre érkezik a japán NISSHIN (7628 t) cirkáló és négy romboló, a 835 tonnás MOMO, KASHI, HINOKI és YANAGI.
- Bevezetik a ruházati cikkekre és lábbelikre a jegyrendszert.
- Velencéből Brindisibe helyeznek át három brit H-osztályú tengeralattjárót.
01. *A hadügyminiszter figyelmezteti Károly császárt, hogy a Hadsereg állományát csak 1918 májusáig tudják kiegészíteni.*
XV Benedek pápa sikertelen felhívást intéz a harcoló felekhez a háború befejezésére.
A TÁTRA szárazdokkban áll augusztus 6-ig.
 02. *A német haditengerészek lázadása Wilhelmshavenben.*
Az osztrák-magyar csapatok Bukovinában felszabadítják az oroszok által 1916. Június 18. óta megszállt Csernovicot.
Az Égei-tengeren egy tengeralattjáró elsüllyeszti a brit *Ermine* (1777 t) flotta futárhajót.

- 02-03. Nagyobb olasz légitámadás Pola ellen.
Szolgálatba áll az 1916-ban Monfalconéban zsákmányolt osztrák-magyar
uszályból kialakított Carso (360 t) olasz úszó üteg.
03. A 86F torpedónaszádot áthelyezik Cattaróból Polába.
04. Az U40 csatlakozik a flottához.
05. A 89F Cattaróból Polába megy.
Az U40 Brioniból a Földközi-tengerre indul bevetésre.
Az ANTARES (1200 t) francia szlúp legázolja és megrongálja a német U39
tengeralattjárót.
06. ***Lloyd George és Painlevé Londonban az Ausztria-Magyarországgal való
különbékéről tárgyal.***
Szolgálatba áll a LIKA (II).
Az U10 kifut Brioniból Ancona elé felderítésre.
Az U31 kifut Gjenovicból a Földközi-tenger felé.

1917. AUGUSZTUS

07. A PANDÚR felderítést hajt végre Pelagosa előtt.
A Jardo gőzös sikeresen kikerüli egy ellenséges tengeralattjáró két torpedóját.
Repülőgép támadja az U31-et.
08. A 91F befut Polába.
Az ALDEBARAN (1200 t) francia szlúp megrongálja az U23 tengeralattjárót.
Brindisi és a Rodoni Fok között eltűnik a W4 (329 t) olasz (ex-brit)
tengeralattjáró.
A Lyoni-öbölben, a Creus Foktól 8 mérföldre észak-északkeletre egy
tengeralattjáró elsüllyeszti a brit *Llanishen* (3837 t) felfegyverzett kereskedelmi
hajót.
- 08-09. Nagyméretű olasz légitámadás Pola ellen, a 92F lövege megsérül.
09. A TURUL Polába érkezik egy augusztus 30-ig tartó javításra.
Az U28 kifut földközi-tengeri bevetésre Cattaróból.
10. Az U31 Máltától keletre elsüllyeszti a lőszerszállító olasz *Lealta* gőzöst.
11. Az ORJEN légitámadásokat biztosít, és eredménytelenül kutat a K222 hidroplán
után.
Az U10 befut Cattaróba.
A 82F torpedónaszádott Cattaróból áthelyezik Polába.
A 90F torpedónaszádott Polába vezénylik.
12. ***Magyarországon kissé kiterjesztik a választójogot, de még mindig messze
vannak az egy ember, egy szavazattól.***
A 14-es torpedónaszád repülőgépet szállít Sebenico és Curzola között.
A LIKA (II) futópróbákat hajt végre.
Polából Cattaróba vezénylik a 78T torpedónaszádott.
A Németországból Cattaróba tartó német UB48 két korábban foglyul ejtett brit
tiszttel a fedélzetén belép a Földközi-tengerre.
13. A RÉKA és a TÁTRA visszatér a szolgálatba.
A Spartivento Foktól 35 mérföldre kelet-északkeletre az U28 elsüllyeszti a
Maston (3881 t) brit felfegyverzett szénszállítót, veszteség 2 fő.
14. ***KÍNA HADAT ÜZEN AUSZTRIA-MAGYARORSZÁGNAK ÉS
NÉMETORSZÁGNAK.***
A RÉKA és a 89F egy Velence elleni nagyobb légitámadást biztosít, közben olasz

- repülők bombázzák őket.
A szintén légitámadást támogató DINARA a Piave torkolatától délre megmenti a K203 hidroplánt, melyet a 90F vontatóra vesz, de a repülő felborul és elsüllyed.
Az U10 kifut Cattaróból Gravosa, Curzola és Lussin felé.
Az U32 kifut Cattaróból a Földközi-tenger felé.
A Gallinaria sziget közelében a német UC35 megtorpedózza az olasz *Umberto I* (1385 t) felfegyverzett kereskedelmi hajót.
15. Az U21 csatlakozik a flottához.
Az U31 befut Cattaróba.
Az U40 Máltától keletre sikertelen támadást hajt végre egy tehergőzös ellen.
 16. A TÁTRA Gjenovicba érkezik.
Az U17 Sasenotól nyugatra megtorpedóz egy gőzöst, de az nem süllyed el.
A Messinai-szorosban 8 mérföldre San Remotól az U28 elsüllyeszti a *Saros* brit Q-hajót (igazi neve. *Bradford City*, 3683 t).
Aknakeresés közben súlyosan megsérül az olasz 219AS (120 t) torpedónaszád, veszteség 2 fő.
 17. A 77T torpedónaszádot áthelyezik Cattaróba.

1917. AUGUSZTUS

18. *Az olaszok megkezdik a Tizenegyedik Isonzói Csátát (szeptember 12-ig tart).*
Nagy olasz légitámadások az osztrák-magyar utánpótlási oszlopok, lőszerraktárak és parancsnokságok ellen.
A 96F torpedónaszádot áthelyezik Gjenovicba.
Az U43-at Polában kidokkolják, és szeptember 4-ig javítják.
19. A CSIKÓS javítás céljából Polában tartózkodik.
Máltától dél-délkeletre 180 mérföldre az U40 megtorpedózza a *Gartness* (2422 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 13 fő.
- 19-20. A TÁTRA kísérőszolgálatot teljesít.
20. ***Magyarországon az élelmiszerhiány miatt szabadlábba helyezik az összes két évnél rövidebb időre ítélt polgári rabot.***
Az U14 kifut Cattaróból a Földközi-tenger felé.
Az U10 befut Polába.
21. Az U47 dokkban áll 26-ig javítás és hajócsavar csere céljából.
22. ***Armand gróf átadja Svájcban a francia békefeltételeket Revertera osztrák grófnak, melyek szerint: Németországnak vissza kell adnia Elzász-Lotaringiát és Belgiumot, Ausztria-Magyarországnak pedig ki kell üríteni a Balkánt és Trentinót a Bavária és Porosz Szilézia közötti összeköttetésért. Válasz nincs.***
A kenyérhiány miatt sztrájkok és tüntetések Torinóban.
Korfu közelében egy német tengeralattjáró megtorpedózza a *Golo II* (1903 t) francia felfegyverzett vámőrhajót.
23. A BUDAPEST legázolja a 14-es torpedónaszádot a Sabbioncello csatornában. A naszádot a 73F bevontatja Val Pedocchioba. Azután Polába viszik javításra.
Egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajt végre a MAGNET ellen.
Az U28 sikertelen torpedótámadást hajt végre egy konvoj ellen.
Az U14 elsüllyeszti a francia *Constance* gőzhajót.
24. Máltától kelet-délkeletre 94 mérföldre az U14 elsüllyeszti a *Kilwinning* (3071 t) brit felfegyverzett szénszállítót.
Súlyos harcok az Isonzó fronton.
25. A 61T torpedónaszádot áthelyezik Cattaróba.

26. Az U14 Máltától kelet-délkeletre megtorpedózza a *Titian* (4170 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót.
Az algériai Tedles Foktól 3 mérföldre északnyugatra egy tengeralattjáró megtorpedózza a *Hathor* (3823 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség egy fő.
- 26-27. A TRIGLAV (II) első konvoj kíséző útja, Sebenicoba.
27. Az U14 Bengázitól 125 mérföldre elsüllyeszti a *Nairn* (3627 t) brit felfegyverzett szén szállítót.
28. A 74T torpedónaszádot áthelyezik Cattaróba.
Az U28 befut Cattaróba.
29. A 66F befut Polába.
Az U14 elsüllyeszti a *Milazzo* (11 480 t) olasz gőzöst, ***ez a legnagyobb kereskedelmi hajó, melyet egy osztrák-magyar tengeralattjáró elsüllyeszt.***
Goztól 20 mérföldre nyugat-északnyugatra az U40 megtorpedózza a *Vronwen* (5714 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 1 fő.
30. Az USKOKE tengeralattjárók után kutat Cattaro előtt.
A TURUL visszatér a szolgálatba.

1917. AUGUSZTUS

31. Az U32 átvizsgál egy görög barkot, majd elengedi.
Az osztrák-magyar tengeralattjárók legjobb hónapja. 38 823 t kereskedelmi hajóteret süllyesztettek el, mely több mint az 1914 – 1916 évek alatt elért összteljesítmény.

1917. SZEPTEMBER

- Jóváhagyják nyolc módosított TÁTRA osztályú romboló (lásd azonban december 22-t), illetve tizenkét 1900 tonnás romboló építését.
Az Isonzó fronton nagyobb légitámadásokkal támogatják a Hadsereg hadműveleteit.
Újból bérbe veszik a *Hercegovina* gőzöst.
A *Hrvatska* gőzös összeütközik a *Lissa* vontatóval.
A *Senj* gőzöst konvojszolgálatra vezénylik.
01. A DINARA légitámadást biztosít.
Az U23 csatlakozik a flottához.
Az U14 visszatér a cirkálásáról Cattaróba.
Az U11-et két repülőgép bombázza Porer előtt.
A RÉKA légitámadásokat biztosít.
 02. A 95F Polába érkezik.
148 olasz bombázó és 11 hidroplán támadja Polát és Triesztet.
Megérkezik Cattaróba a német UB48.
 03. Az U40 megérkezik Cattaróba.
Az U10 egy Pola előtti éjszakai útja során összeütközik az U27-tel és megsérül.
 04. Nagyobb légitámadás Velence ellen.
A RÉKA légitámadásokat biztosít.
Az U32 visszatér Cattaróba a bevetéséről.
 05. A 100M újra szolgálatba áll.
A Szövetségesek Trieszt elleni légitámadása során megsérül a WIEN.
 06. A CSIKÓS kifut Cattaro felé.

- A TÁTRA kísérszolgálatot lát el.
A RÉKA légitámadásokat biztosít.
Az Égei-tengeren a Ruphani-öbölben aknára fut és elsüllyed a brit *Helgian* (220 t) trawler.
07. Osztrák-magyar bombatámadás Velence ellen.
Az U10 dokkba áll Polában 17-ig, majd kiképző utakat hajt végre Velence előtt.
Az égei-tengeri Ruphani-öbölben aknára fut és elsüllyed a brit *By George* (225 t) trawler.
08. A DINARA Polában főgép javítást kezd, mely szeptember 29-ig tart.
- 08-09. Az, egy felfegyverzett jachttal történt összeecsapásban megsérült német UB49 befut Cadizba, ahol internálják (lásd még október 6-án).
09. Az U47 kifut Polából Cattaro felé.
10. ***A franciák behatolnak az albániai Pogradecbe.***
A 38-as torpedónaszád Sebenicoba érkezik.
A *Graf Wurmbrand* gőzös (*Seespitalschiff IV*) megérkezik Kumborba.
A Fiume – Zara útvonalon kísérhajóként szolgáló *San Mauro* gőzöst visszaadják a tulajdonosainak.

1917. SZEPTEMBER

10. A német tengeralattjárók parancsot kapnak, hogy ne támadják meg a szövetséges kórházhajókat (a semlegesség biztosítása érdekében a kórházhajókra spanyol haditengerész tiszteket hajóznak be).
Elkezdik az olaszok által az Isonzó folyón Monfalcone közelében zsákmányolt Jella (62 t) osztrák-magyar uszály átépítését. Monte Santo (57 t) néven áll szolgálatba olasz úszóütegként 1918. június 16-án.
11. ***Az utolsó nagyobb harcok a romániai szektorban.***
Kimentik a *Hrvatska* gőzössel történt összeütközésben megsérült *Lissa* vontatót.
Szolgálatba áll a *Monte Cucco* (440 t) olasz úszóüteg, melyet az 1915-ben Monfalconében zsákmányolt *Nedda* osztrák-magyar uszályból alakítottak ki.
12. ***Véget ér a Tizenegyedik Isonzói Csata, melyben mindkét fél óriási veszteségeket szenvedett halottakban és hadifoglyokban.***
A légitámadások miatt ideiglenesen Polába vonják vissza Triesztből a WIEN és a BUDAPEST csatahajókat.
A TÁTRA kísérszolgálatot lát el.
A TRIGLAV (II) aknamentesítést biztosít.
A német U35, U38 és U39 újból német lobogó alatt működik.
13. A TÁTRA kísérszolgálatot lát el.
14. ***Kerenszkij kikiáltja a köztársaságot Oroszországban.***
15. A T102-es vontató csatlakozik a flottához.
16. A CSEPEL Polában visszatér a szolgálatba.
Az 53T befejezi a szolgálatát Rogoznicában.
A 78T torpedónaszádot Polába vezénylik.
A TÁTRA kísérszolgálatot teljesít.
17. A CSEPEL befut Cattaróba.
A TÁTRA kísérszolgálatot teljesít.
18. A CSIKÓS Curzolába indul a *Pola* szénszállítóval.
Az U27 Polából Cattaróba indul.
20. A BALATON, a CSEPEL és az ORJEN harci bevetésen az Otrantói-szorosban.
A TÁTRA kísérszolgálatot lát el.
Az U27 Cattaróba érkezik.

21. A TÁTRA felderítést hajt végre az olasz partok előtt.
22. A CSIKÓS az Otranto elleni nagyméretű légitámadást biztosítja, és kimentti a Rodoni Fok előtt vízre kényszerült K206 hidroplánt.
Az U47 Brioniból Cattaróba indul.
Szolgálatba áll a *Vodice* (440 t) olasz úszóüteg, melyet az olaszok által Monfalconében zsákmányolt *Ena* osztrák-magyar uszályból építettek át.
23. A Bojana torkolatában a 93F alatt elhalad egy ellenséges tengeralattjáró torpedója.
24. A 95F tűzpárbajt vív olasz torpedónaszádokkal.
Az U47 megérkezik Cattaróba.
Öt régi USA romboló érkezik Port Saidba a Fülöp-szigetektől, majd Gibraltárba hajóznak konvoj kísérettel szolgálatra.
25. Az U28 kifut Cattaróból a Földközi-tenger felé.
Az olaszok elkezdik az Isonzón Monfalcone közelében zsákmányolt *Tina* (66 t) osztrák-magyar uszály átépítését, mely *Monte Sabotino* (57 t) néven, mint olasz úszóüteg áll szolgálatba 1918. Szeptember 2-án.

1917. SZEPTEMBER

26. A SCHARFSCHÜTZE az albán partok előtt tengeralattjáró támadástól védelmez egy konvojt.
Az U47 kifut Cattaróból a Földközi-tenger felé.
A *Cetina* gőzöst áthelyezik Sebenicoba.
27. Befejezik Polában a 14-es torpedónaszád javítását, és a torpedónaszád visszatér Sebenicoba.
Osztrák-magyar hidroplánok olasz irányítható léghajókat pusztítanak el a Iesiben lévő bázisukon. A TÁTRA a légitámadást biztosítja.
- 27-28. A WARASDINER és a 97F a Brindisi elleni légitámadást biztosítja.
28. A VELEBIT visszatér a szolgálatba.
Olasz repülőgépek Durazzo előtt sikertelen bombatámadást hajtanak végre a *Baron Call* gőzös ellen.
Az U47 jobboldali főgépe meghibásodik.
29. A TURUL, VELEBIT, HUSZÁR, STREITER, 90F, 94F, 98M és a 99M a Ferrara elleni légitámadást biztosítja és a Po torkolatban a pelagoi San Giovannitól 34 mérföldre nyugatra összetalálkozik a SPARVIERO, GIUSEPPE ABBA, ORSINI, ACERBI, STOCCO AUDACE, ARDENTE és ARDITO olasz rombolókból álló kötelékkel. A 2-3000 m távolságból vívott tűzharc során a SPARVIERO egy súlyos találat miatt kiáll az oszlopból, a többi romboló erre visszafordul. A VELEBIT kormány sérülést szenved, ezért a STREITER vontára veszi.
A DINARA újra szolgálatba áll.
A LIKA (II) bevetésre kész állapotban Polában.
A TRIGLAV (II) rombolót áthelyezik Cattaróba.
A 12-es torpedónaszád Polában javít október 26-ig, azután Sebenicoba megy.
Az U27 Kifut Cattaróból az albán partok előtti őrzőjáratra.
Az U21 Brioniból elindul a Cattarói-öböl felé.
Osztrák-magyar hidroplánok olasz irányítható léghajókat pusztítanak el a ferrarai bázisukon.
- 29-30. A STREITER olasz rombolókkal harcol a Po deltája előtt, majd szeptember 30-án vontatóra veszi az ugyancsak a Po delta előtti ellenséges rombolókkal vívott ütközetben kormány sérülést szenvedett VELEBIT rombolót.

30. A légitámadást biztosító HUSZÁR olasz rombolókkal harcol a Po deltától keletre.
Az olasz hadseregből havonta 5500 fő szökik meg, mely 1915-ben csak 650 fő volt.
Marsa Matruhtól 8 mérföldre északra egy tengeralattjáró elsüllyeszti a brit Admirális *Charlsin* (241 t) nevű zsákmányoló trawlerét.

1917. OKTÓBER

A cs. és kir. Haditengerészeti Műszaki Bizottság kiadja a 2000 tonnás rombolóra vonatkozó követelményeket, és felkéri a fiumei Danubiust és a trieszti Stabilimento Tecnico, hogy nyújtsanak be ajánlatokat az építésre.

Az Isonzó fronton nagyméretű légitámadásokkal támogatják a Hadsereg hadműveleteit.

Az 52T Lussinban állomásozik. Feladata aknakeresés és konvoj kísérés.

A 71F a Fiumei-öbölben teljesít tengeralattjáró elhárító, és kísérő szolgálatot.

A *Risano* gőzöst áthelyezik a Lagúna Flottillához.

1917. OKTÓBER

01. A RÉKA dokkba áll karbantartás céljából, mely október 18-ig tart.
Az U21 Cattaróba érkezik.
A Földközi-tengeren egy tengeralattjáró elfogja a *Ludovicos* (kb. 50 t) brit kereskedelmi vitorlást.
02. A TURUL Polába érkezik kazáncserére, mely október 15-ig tart.
03. ***Újabb gyalogsági harcok az Isonzó fronton.***
Az U31 kifut Cattaróból Durazzo felé.
Az U47 Máltától keletre sikertelen torpedótámadást hajt végre egy gőzös ellen.
04. Az U21 kifut Cattaróból az albán partok előtti bevetésre.
Az U27 befut Cattaróba.
Máltától délkeletre a brit SNAPDRAGON (1250 t) szlúp, a *Cradson* trawler és a *Queensland* (vagy *Greenland*) gőzös ágyútűzzel elsüllyeszti a német UB68-at.
- 04-05. Tizenkét olasz repülőgép intéz bombatámadást a cattarói tengeralattjáró bázis, torpedóraktár és hidroplán hangárok ellen.
05. A 11-es torpedónaszád legénységének szláv nemzetiségű tagjai fellázadnak és egy szlovén és egy cseh matróz vezetésével Sebenicoból Olaszországba szöknének a hajójukkal melyet Potenza Picena előtt adnak át (a titkos minősítésű dokumentumokat még az olaszországi érkezésük előtt megsemmisítik). A 14-es torpedónaszád hiába keresi a szökevény naszádot október 8-ig.
A 81T javításon október 22-ig.
A VELEBIT október 30-ig Polában tartózkodik javítás céljából.
Az U28 elsüllyeszti a brit *Bontnewydd* tehergőzöst.
06. A LIKA (II) első bevetése, konvoj kísérés.
A német UB49 kitör Cadizból és Cattaro felé indul.
Alexandriától 15 mérföldre északra egy tengeralattjáró megtorpedózza a *Civilian* (7871 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 2 fő.
07. A 22-es torpedónaszád Sebenicoba érkezik.
Az U31 visszaérkezik Cattaróba.
08. Szolgálatba áll DUKLA romboló.
Az U47 eredménytelenül megtámad egy gőzhajót.
10. A BALATON harci bevetésen az Otrantói-szorosban.

Az olaszok megkezdik a Monfalconében zsákmányolt *Ostrica* osztrák-magyar uszály átépítését, mely *Pasubio* (225 t) néven olasz úszóüteggént áll szolgálatba 1918. Május 8-án.

11. A 10-es torpedónaszád befut Sebenicoba.
12. Az U32 kifut Cattaróból Albánia felé.
Hat ausztrál romboló érkezik Brindisibe az Otrantói-szorosban működő drifterek védelmére.
13. A BLITZ-et Cattaróból Polába vezénylik, ahol a háború végéig kikötői őrhajói és konvojkísérő szolgálatot lát el.
Tíz ellenséges repülő támadja meg a Salvore előtt aknakeresést végző 94F-et.
A 100M-re hét ellenséges repülőgép támad aknakeresés közben.
A DUKLA futópróbákat hajt végre.
Az U32 befut Durazzoba.
14. A krétai St. John Foktól 10 mérföldre észak-északnyugatra egy tengeralattjáró megtorpedozza a *Samantha* (2847 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 32 fő.
- 14-15. A TÁTRA konvojt kísér.

1917. OKTÓBER

15. A T103-as vontató csatlakozik a flottához.
A TURUL visszatér a szolgálatba.
Az U21 és az U40 kifut Cattaróból őrzátra a Jón-tengerre.
Az U14 elindul Cattaróból a Földközi-tenger felé.
A *Dampfer VIII* zátonyra fut a Drainka szigetnél. Másnap leszabadítják és Sebenicoba viszik.
16. Két osztrák-magyar csatahajó és tíz torpedónaszád lövi az olasz partokat Cortellazzo közelében (Piave folyónál).
Az U28 befut Gjenovicba.
Az U31 kifut Cattaróból Fiume felé.
- 16-17. Az U40 Durazzóban tartózkodik
17. A Menders Foktól nyugatra egy ellenséges tengeralattjáró három torpedót lő ki az U47 ellen, sikertelenül, majd az U47 befut Cattaróba a rengeteg üzemzavarral tarkított bevetéséről.
Kivonják a szolgálatból az *Anna Maria* motoros naszádot.
Alexandria előtt aknára fut és megsérül, de veszteség nélkül beér a kikötőbe a *Goorkha* (6335 t) brit kórházhajó.
Albániában kiújulnak a harcok.
- 17-19. A 99M a német Admiralitás embereivel Polából Cattaróba megy, majd visszatér velük Polába.
18. A RÉKA újra szolgálatba áll.
A 70F Polába indul.
Az U21 befut Cattaróba.
Az U32 Brindisi előtt őrzátozik.
Az U47 kifut bevetésre Cattaróból.
Kifut Cattaróból az Otrantói-szoros felé a HELGOLAND, CSEPEL, TÁTRA, BALATON, ORJEN, LIKA (II), TRIGLAV (II).
19. A HELGOLAND és a LIKA (II) Brindisi felé, míg a TÁTRA, TRIGLAV (II), CSEPEL, BALATON, és az ORJEN S. Cataldo felé fordul. Az akciót az U32 és az U40 biztosítja. A kötelék nem talál ellenséges hajókat, de légitámadás éri őket.
Durazzótól 30 mérföldre nyugatra egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen

- torpedótámadást hajt végre a HELGOLAND és a LIKA (II) ellen.
A 72F Sebenicoba érkezik.
Az U31 Fiumébe érkezik.
A DINARA, STREITER és négy torpedónaszád az Ancona elleni légitámadást biztosítja.
Brindisi előtt egy torpedónaszád veszi üldözőbe az U32-öt.
A DROMEDAR Molonta közelében aknatelepítést hajt végre okt. 24-ig.
A *Pal* motoros naszádot behívják a Lagúna Flottillához.
Máltától 150 mérföldre keletre az U14 elsüllyeszti az *Elsiston* (2908 t) brit szénszállítót, veszteség egy fő, és a *Good Hope* brit gőzöst.
20. A RÉKA tengeri futópróbákat hajt végre.
A 19-es torpedónaszád Sebenicoba érkezik.
Az U20 csatlakozik a flottához.
Az U32 visszatér Cattaróba.
100 mérföldre Alexandriától egy tengeralattjáró elsüllyeszti a *Collegian* brit szénszállítót.
21. A 98M befut Polába.

1917. OKTÓBER

22. A 81T befejezi a javítást.
Az U21 kifut Cattaróból Pola felé.
Az U47 befut Cattaróba.
23. ***A Bolsevik Központi Bizottság 10:2 arányban megszavazza Lenin fegyveres felkelését.***
A 63T torpedónaszádot olasz repülőgépek támadják meg aknatelepítés közben.
24. ***Osztrák-magyar és német csapatok megkezdik a Tizenkettedik Isonzói Csatát / Caporettoi Csatát, mely november 9-ig tart.***
Az 50E Sebenicoból Polába megy.
Az 51T Polába érkezik javításra, mely november 6-ig tart.
Az U14 elsüllyeszti az *Euston* brit gőzhajót.
Az U21 Polába érkezik.
Az U28 Cattaróból Polába indul javításra.
Beosztják kísérőszolgálatra a májusban Antivariban tűz által megrongált *Senj* szállítógőzöst.
25. A 81T Gjenovicba érkezik.
A HUSZÁR két torpedónaszáddal légitámadást biztosít.
Fiumében baleset miatt elsüllyed az U31, kiemelik.
Az U32 Cattaróból Polába indul.
26. A *Dampfer VIII* visszatér a cattarói szolgálatba.
Az U32 befut Polába javításra.
A RÉKA és három torpedónaszád légitámadást biztosít.
A TRIGLAV (II) Polába érkezik dokkolásra.
Az U28 Polába érkezik javításra, majd Brioniban állomásozik.
Fiumében elsüllyed az U31.
27. ***Az olaszok elrendelik az általános visszavonulást.***
Az osztrák-magyar csapatok visszafoglalják Monfalconét.
A HUSZÁR befut Polába.
A 4-es, 6-os és 9-es torpedónaszádok bevetésen a Sdobba ütegek ellen.
A 66F Curzolába érkezik.
Fiumében kiemelik az U31-et, és a rajta tartózkodó 1 főt még életben találják.

- Fiumében majd Polában javítják.
28. ***A németek bejelentik, hogy 100 000 főt ejtettek hadifogságba.***
Az ADMIRAL SPAUN, a 98M, 99M, 100M, 87F, 92F és a 94F tengerészgyalogos különítményt tesz partra Sdobba közelében.
29. A 87F és a 99M aknakeresést folytat Sistiana és a Sdobba torkolat között.
Az U14 elsüllyeszt egy brit teherhajót.
Az U47 Cattaróból Polába indul javításra.
30. ***Megérkeznek Olaszországba az első francia csapatok.***
Az osztrák-magyar csapatok beveszik Udinét, az olaszok elrendelik Treviso, Vicenza és Velence kiürítését.
A WIEN és a BUDAPEST partvédő páncélos csatahajó Cattaróból Triesztbe érkezik.
A PANDÚR Polába érkezik.
A VELEBIT javítás után visszatér a szolgálatba.
A Menders Fok előtt egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajt vége az U17 ellen.

1917. OKTÓBER

31. ***Eugen főherceg bejelenti, hogy 180 000 olasz hadifoglyot ejtettek és 1500 ágyút zsákmányoltak.***
Az ADMIRAL SPAUN a 87F, 92F és a 94F torpedónaszádokkal harci bevetésen a Grado felszabadítására irányuló hadműveletben.
A 99M aknakeresést végez Grado előtt.
A STREITER, DINARA, VELEBIT és három torpedónaszád az olasz partok előtt járőrözik.
Az 5-ös torpedónaszád bevonatja a K226 hidroplánt.
Az 54T és a 64F torpedónaszádokat áthelyezik Sebenicoba tengeralattjáró elhárítási, aknakeresési és kíséresi feladatok végrehajtására.
Triesztbe kikötés közben megsérül a 4-es torpedónaszád. Polában javítják.

1917. NOVEMBER

- November / december: a BUDAPEST és a WIEN olasz állásokat bombáz a Trieszti-öbölben.
Az Isonzó fronton nagyobb légitámadásokkal támogatják a Hadsereg hadműveleteit.
A 65F torpedónaszádot áthelyezik Triesztbe.
A *Helouan* gőzöst behívják és Polában a német tengeralattjárók személyzete használja lakóhajóként.
A *Ritter von Bilinski* gőzöst a Lagúna Flottillához vezénylik.
A Piave folyón az osztrák-magyar tüzérség elsüllyeszti a *Folgore* olasz Q-hajót (104 t, korábban *Zeta* osztrák-magyar kereskedelmi hajó, majd olasz kereskedelmi hajó).
01. A 80T torpedónaszádot leállítják kazáncsere miatt, mely december 12-ig tart.
Az U40 befut Cattaróba.
Az U43 kifut Polából Curzola, majd Molonta érintésével Cattaro felé.
Az osztrák-magyar csapatok visszafoglalják Gradot.
- 01-02. Az olasz ZEFFIRO romboló a Fasana csatornába vontatja a 9PN és a MAS 20 torpedónaszádokat, hogy azok felderítsék a polai kikötőzár kapuját. A kilőtt két

- torpedó nem robban fel, a naszádok sértetlenül visszatérnek.
- 01-08. A 99M aknakeresést végez.
02. A 8-as torpedónaszád röpcédulákat szór ki az olasz partokra.
Az U47 Fiume érintésével befut Polába javításra.
A DINARA és három torpedónaszád légítámadást biztosít az olasz partok előtt.
03. Németország nem hajlandó több hadosztályt küldeni az olasz frontra.
04. A TRIGLAV (II) József Ferdinánd főherceggel, a Légi csapatok felügyelőjével kifut Fiume és Dalmácia felé.
Az U14 visszatér a bevetéséről Cattaróba.
05. A CSEPEL, TÁTRA, BALATON és az ORJEN légítámadásokat biztosít.
A 14-es torpedónaszád repülőgépet ment ki a Goli Fok közelében.
06. Az 51T szolgálatba áll a javítás után, és Sebenico-Rogoznica között őrzáratozik.
A 92F Triesztből Gradoba viszi látogatásra Károly császárt és Zita császárnét, majd visszatér Triesztbe.
A HUSZÁR, STREITER, DINARA és négy torpedónaszád a Velencei-öbölben légítámadást biztosít.
A *Valona* gőzöst áthelyezik a Lagúna Flottillához.

1917. NOVEMBER

07. Az U27 kifut Cattaróból a földközi-tengeri bevetésre. Durazzo előtt egy ellenséges tengeralattjáró eredménytelen torpedótámadást intéz ellene.
- 07-08. A TÁTRA konvojokat kísér.
08. ***PÉTERVÁRON KITÖR A BOLSEVIK (OKTÓBERI) FORRADALOM.***
Olaszország 20 szövetséges rombolót kér, mivel a Caporettoi-áttörés után osztrák-magyar haditengerészeti offenzívától tart, a franciák és a britek képtelenek segíteni.
A VELEBIT befut Sebenicoba.
A DUKLA befut Polába.
09. ***Véget ér a Tizenkettedik Isonzói Csata / Caporettoi Csata.***
Ferdinánd bulgár cár Triesztbe látogat.
10. Az U14 Cattaróból Polába indul.
11. ***Az Első Piavei Ütközet (december 30-ig).***
A 61T, 65F és a 66F torpedónaszádokat áthelyezik Triesztbe.
12. A NOVARA, a 85F, 88F és a 96F kifut Cattaróból, de a kötelék Arza közelében a nagyon rossz időjárás miatt visszafordul.
Az U43 megérkezik Cattaróba.
Az U14 Polába érkezik egy általános nagyjavításra.
13. A 98M Gradóból Triesztbe viszi Károly császárt.
Nagyobb méretű előretörések a Piave fronton.
14. A 92F tűzpárbajt vív a Piave Vecchia melletti olasz ütegekkel, míg a 84F, 94F, 99M és a 100M a Cortellazzo közelében lévő olasz ütegekkel harcol.
Az U43 kifut Polából a Dél-Adriára.
15. A SZIGETVÁR, a 60T, 62T és a 63T befut Triesztbe.
A 61T, 65F és a 94F torpedónaszádokat olasz ütegek és repülőgépek bombázzák, miközben Cortellazzo előtt aknakeresést folytatnak.
A 84F és a 99M bevetésen a Cortellazzo ütegek ellen.
A *T104*-es vontató csatlakozik a flottához.
- 15-16. Olasz ütegek lövik a WIEN és a BUDAPEST bevetése érdekében a Grado előtt aknakeresést folytató 84F, 98M és 99M torpedónaszádokat, melyek Caorle előtt vontába veszik a vízre szállt K373 hidroplánt.

16. A BUDAPEST és a WIEN, 14 torpedónaszád, valamint repülőgépek támogatásával a Piave torkolat közelében Cortellazzot ágyúzza, hogy a Hadsereg balszárnyát támogassa.
A STREITER és a RÉKA felderítő repülőgépeket biztosít a Velencei-öbölben.
Ancona közelében hajótörést szenved az ALFREDO CAPPELLINI (1452 t) olasz monitor.
Az U43 Brindisi és Valona között súlyosan megrongálja az *Orion* olasz gőzöst, mely később elsüllyed. A CASQUE (720 t) és a MANGINI (756 t) francia rombolók segítettek a megmentésében.
17. Alexandriától 165 mérföldre észak-északnyugatra egy tengeralattjáró megtorpedozza a *Clan Maccorquodale* (6517 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót.
Caorle – Cortellazzo körzetében, Velence közelében zátonyra fut és megsemmisül a *Padua* (95 t) olasz úszóüteg (a korábban osztrák-magyar uszályt az olaszok 1915 májusában zsákmányolták Monfalconéban, átépítették és 1917-ben állt szolgálatba).

1917. NOVEMBER

18. A Sdobba torkolatában a 94F kiemel egy elsüllyedt motoros bárkát.
Az U43 visszatér Cattaróba.
Egy tengeralattjáró elsüllyeszti a *Candytuft* (1290 t) brit Q-hajót, veszteség 9 fő.
19. ***A bolsevikok azonnali békére szólítanak fel az összes fronton.***
A STREITER, SCHARFSCHÜTZE, DUKLA, HUSZÁR és a 91F felderítést hajtanak végre az olasz partok mentén.
A TRIGLAV (II), RÉKA, 78T, 82F, 86F, 87F, 89F, 90F, 95F aknatelepítést hajt végre a Po torkolatában.
Behívják hadiszolgálatra a Trieszti Haditengerészeti Körzet Parancsnokságához a *Margherita* és a *Ruzica* motoros naszádot.
A Lagúna Flottilla számára lefoglalják a *Sergi* motoros naszádot.
20. A 86F és a 91F felderítést végez az olasz partok előtt.
A Sdobba torkolatában egy aknától megsérül a *Monfalcone* gőzös.
Behívják a *Quarnero* motoros naszádot a trieszti Tengeralattjáró Állomásra.
21. A TRIGLAV (II) eredménytelenül kutat egy lelőtt repülőgép után
Római Haditengerészeti Konferencia. Olaszország 20 szövetséges rombolót kér, mivel a caporettoi osztrák-magyar győzelem után egy a partjai ellen irányuló offenzívától tart, de a hajók nem állnak rendelkezésre. Nagy Britannia felajánl 1200 db aknát és aknatelepítő hajókat, Franciaország pedig hajlandó tengeralattjárókat küldeni az Adria északi részébe. Elhatározzák az otrantói tengerzár megerősítését.
22. A PANDÚR ellenséges tengeralattjárókra vadászik Porer előtt.
23. A 62T tengeralattjárók után kutat Porer előtt, majd befut Polába.
Az U22 csatlakozik a flottához.
24. A CSIKÓS tengeralattjárókat keres Ragusa Vecchia (ma Cavtat) közelében.
25. ***Alkotmányozó nemzetgyűlési választások Oroszországban. A bolsevikok 9,8 millió szavazattal 225 küldöttet, míg a szocialisták 20,75 millió szavazattal 420 küldöttet küldhetnek.***
Budapesten 100 000 tüntető vonul fel a béke és az orosz forradalom támogatására.

- Négy szövetséges hadosztály érkezik az olasz Hadsereg segítségére.*
A *Nibbio* gőzöst és a *Nr.9* tendert áthelyezik a Lagúna Flottillához.
26. Németország bejelenti a Görögországba vezető semleges folyosó lezárását.
Az U27 befut Cattaróba.
Az U43 kifut Cattaróból bevetésre az Adria déli részére.
A *Helouan* gőzös megsérül, miközben felkészítik a hadiszolgálatra (lásd december 7-n, amikor a *Wien* gőzöst hívják be helyette).
Rimininél a vihar partra veti a ZOEA (248 t) olasz tengeralattjárót (később leszerelik és Velencében kijavítják).
27. A vihar partra veti Magnavacca (Porto Garibaldi) közelében a GALILEO FERRARIS (345 t) olasz tengeralattjárót, melyet 1918 januárjában kimentenek, de nem tér vissza a szolgálatba.
- 27-28. A TÁTRA konvojokat kísér.
28. *Az osztrák-magyar csapatok november 30-ig leállítják a piavei offenzívát.*
A TRIGLAV (II), RÉKA, DINARA, a 78T, 79T, 86F, 90F és a 91F Senigallióra mér tűzcsapást.
A DUKLA, STREITER, HUSZÁR, a 82F, 89F és a 95F Porto Corsini és Rimini között támad ellenséges parti célpontokat és partvédő gőzösöket.

1917. NOVEMBER

28. Az olasz partok elleni támadásra igyekvő DUKLA és a 89F összeütközik, és az utóbbinak vissza kell térnie Polába.
A visszatérő csoportok biztosítására kifut Polából az ADMIRAL SPAUN könnyűcirkáló.
Az U23 kifut, hogy Ancona és Rimini között őrzőjáratot tartson.
A Piave folyó alsó szakaszán az olaszok ágyúkkal lövik az osztrák-magyar hadihajókat.
29. A Bojana torkolatában egy ellenséges tengeralattjáró sikertelen torpedótámadást hajt végre a CSIKÓS és a 97F ellen.
Egy ellenséges tengeralattjáró sikertelenül lövi ki torpedóját a konvojt kísérő 83F ellen.
A CSEPEL, a TÁTRA és az ORJEN légitámadásokat biztosít.
Az U43 bevetésre indul a Dél-Adriára.
A Szövetségesek elhatározzák egy Államközi Haditengerészeti Tanács felállítását.
30. *Ausztria-Magyarország, mint a békejavaslatok alapját, elfogadja a bolsevikok fegyverszüneti ajánlatát.*
A 84F megmenti a Livenza torkolatától 2 mérföldre délnyugatra partot ért K210 hidroláncot, majd Triesztbe vonatja. A közeli Caorleből a 99M és a 100M siet a segítségére.
Az U43 Brindisi közelében majdnem elsüllyed egy robbanás miatt.

1917. DECEMBER

A cs. és kir. Haditengerészeti Bizottság benyújtja egy 37 200 tonnás dreadnought és egy 32 600 tonnás csatacirkáló terveit.
Vilmos császár újabb polai látogatása.
Az Isonzó fronton nagyobb légitámadásokkal támogatják a Hadsereget.

A *Pelagosa* gőzöst tengeralattjáró kereső szolgálatra vezénylik (lásd 1918. Február 28-án).

A *Zadar-Zara* gőzöst a *Pelagosa* gőzössel együtt átalakítják tengeralattjáró-elhárító hajóvá.

Az 52T Polában állomásozik. Feladata aknakeresés és konvoj kísérés.

Velencében megkezdődnek a munkálatok az ARGO (248 t) olasz tengeralattjárón, hogy egy olyan támadó egységet alakítsanak ki belőle, mely békaemberek segítségével erőszakosan behatolhatna Pola kikötőjébe. (Az ARGO-t 1918. Szeptember 26-án kiselejtezték.)

01. Ausztria-Magyarországon megrendelik hat 900 tonnás nyílttengeri tengeralattjáró (U54 – U59) megépítését, de egyik építését sem kezdik meg.

A WARASDINER befut Castelnúovába.

A sérült U43 befut Cattaróba.

A TÁTRA a Valona elleni légitámadást biztosítja.

02. A *Dampfer XI* (Austria gőzös) Polába érkezik.

A LIKA (II) Polába indul.

A Mele Fok előtt a német U65 megtorpedózza a *Città di Sassari* (1026 t) olasz felfegyverzett zsákmányhajót

1917. DECEMBER

02. ***Véget ér az Első Piavei Ütközet fő osztrák-magyar előrenyomulása, mely a Habsburg monarchia utolsó nagyobb győzelme.***

03. ***Brest-Litovskban megkezdődnek a tárgyalások Oroszország és a Központi Hatalmak összes tagja között.***

Az U23 befut Brioniba.

04. A 63T torpedónaszádot áthelyezik Lussinba.

05. Az ORJEN légitámadást biztosít.

Az U22 kifut bevetésre a Po torkolathoz, majd az olasz partok előtt hajt végre őrzőrázásokot.

06. ***Románia tűzszünetet köt a Központi Hatalmakkal.***

Az olasz Hadsereg egy még délebbi új vonalon szilárdítja meg állásait.

Az U43 kifut Cattaróból javítás céljából Pola felé, útközben érinti Zárát.

07. **AZ USA HADAT ÜZEN AUSZTRIA-MAGYARORSZÁGNAK.**

A TRIGLAV (II), SCHARFSCHÜTZE, HUSZÁR, DINARA, a 87F és a 78T, valamint a TURUL, STREITER, RÉKA, a 82T és a 95F a Pesaro – Senigallia közötti partokat támadja, majd Fanónál egyesülve visszaindulnak.

A 87F vontába veszi a lelőtt K219 hidroplánt, mely később a vontatás közben felborul és elsüllyed.

A LIKA (II) és a DUKLA őrszolgálatot kezd Brionitól nyugatra.

Újra behívják a *Wien* gőzöst, hogy Polában a német haditengerészek lakóhajójaként szolgáljon.

08. ***A KELETI FRONTON MINDEN HARCTEVÉKENYSÉGET FELFÜGGESZTENEK.***

A DINARÁ-t Anconától északra eltalálja egy ellenséges tengeralattjáró torpedója, de a torpedó nem robban fel.

A 70F Sebenicoba érkezik.

10. Triesztben a Luigi Rizzo sorhajóhadnagy parancsnokságával a MAS 9 (16 t) a MAS 13 kíséretével elsüllyeszti a WIEN-t. Veszteség, 46 halott 17 sebesült. (Eddig ez a legnagyobb osztrák-magyar hajóvesztesség, az ezt megelőző

- legnagyobb a ZENTA volt 1914 augusztusában.)
 Az U43 Polába érkezik javításra.
 Az U40 földközi-tengeri bevetésre fut ki Cattaróból.
 Az U22 visszaérkezik Polába.
- 10-11. A WIEN elvesztése után Triesztbe vezénylik az ÁRPÁD-ot, az ADMIRAL SPAUN-t, a STREITER-t és a TURUL-t.
 A Kyrenaika-öbölben a *Cagliari* kereskedelmi hajóval történt összeütközésben megsérül az ORFEO (220 t) olasz torpedónaszád.
11. ***Péterváron ülésezik az új orosz Alkotmányozó Nemzetgyűlés egészen december 13-ig, amikor a bolsevikok szétverik.***
 A SCHARFSCHÜTZE, a DUKLA és a LIKA (II) Triesztbe indul.
 A TRIGLAV (II) Triesztbe érkezik.
 A Salvore Fok előtti aknakeresés folyamán a 7-es torpedónaszád összeütközik a 37-es torpedónaszáddal, és a sérülések kijavítására Polába megy.
 A Spartivento Foktól 50 mérföldre keletre egy tengeralattjáró elsüllyeszti a *Persier* (3874 t) brit felfegyverzett szénzállítót, veszteség 1 fő.

1917. DECEMBER

12. A 80T visszatér a szolgálatba.
 A DINARA dokkba áll javítás céljából december 19-ig.
 A DUKLA csapást mér Cortellazora.
 A 4-es torpedónaszád aknát keres Cortellazzo előtt.
- 13-14. A TÁTRA, CSEPEL és a BALATON harci bevetésen az Otrantói-szorosban.
14. A TURUL, a SCHARFSCHÜTZE és a STREITER befut Polába.
 A Jón-tengeren a német UC38 elsüllyeszti a csapatszallítóként alkalmazott francia CHATEAURENAULT (7898 t) cirkálót, veszteség 10 fő, de 1162 főt kimentenek. A MAMELUK (530 t) és a LANSQUINET (530 t) francia konvoj kíséző rombolók vízbombákkal elsüllyesztik az UC38-at.
 A valenciai Canet Foktól 3 mérföldre dél-délkeletre egy tengeralattjáró megtorpedózza a *Coila* (4135 t) brit felfegyverzett kereskedelmi hajót, veszteség 3 fő.
15. ***Genfben titkos tárgyalások kezdődnek Smuts és Mensdorff-Pouilly gróf között.***
 Az ULAN bevetésen az Otrantói-szorosban és Brindisi előtt.
 A SALAMANDER tengeralattjáró felderítést végez a Quarneróban.
- 15-16. Az olaszok bombatámadást hajtanak végre az osztrák-magyar San Felice repülőtér ellen.
- 15-17. Az U22 a Po torkolat előtt őrzőjáratot tart.
16. A WARASDINER és a CSIKÓS Brindisi és Valona között őrzőjáratot tart.
 Az USKOKE bevetésen az Otrantói-szorosban.
- 16-17. Az ULAN a 4. Torpedónaszád Divízióval egészen a Brindisitől 15 mérföldre keletre lévő pontig nyomul előre.
17. A STREITER Cortellazzot lövi.
 A TURUL, a SCHARFSCHÜTZE és a STREITER Triesztben.
 Az olasz haditengerészetnél elrendelik a szénrel és olajjal való szigorú takarékoskodást.
 A velencei lagúnában az osztrák-magyar tüzérség elsüllyeszti a *Saetta* (104 t) olasz Q-hajót (a volt osztrák-magyar *Lovčen* gőzöst), később kiemelik.

18. ***Az osztrák-magyar csapatok elérik a Piave folyón túli legnagyobb előrenyomulásuk határait.***
A Sile folyón az osztrák-magyar tüzérség elsüllyeszti a MAS 16 (16 t) motoros torpedónaszádot.
Szolgálatba áll az UZSOK romboló.
19. Az ÁRPÁD, BUDAPEST, ADMIRAL SPAUN, SCHARFSCHÜTZE, STREITER, a TRIGLAV (II), a LIKA (II), a DUKLA és a TURUL, aknakeresőkkel, huszonegy torpedónaszáddal, (beleértve a 61T, 65F, 81T és 99M torpedónaszádokat is), továbbá repülőkkal együtt bombázza a Piave torkolatánál fekvő Cortellazzot.
A DINARA újra szolgálatba áll.
20. ***Az osztrák-magyar alsóház elfogadja a békehatározatot.***
A Piave torkolat bombázása után az ÁRPÁD visszatér Polába.
Az ORJEN légitámadást biztosít.
A TÁTRA a Manfredonia elleni légitámadást biztosítja.
21. A 67F torpedónaszádot áthelyezik Cattaróba.
A Turul, a SCHARFSCHÜTZE, a TRIGLAV (II), a DUKLA és a STREITER befut Polába.
A LIKA (II) Polában, ahonnét konvoj kíséréseket és légitámadás biztosításokat hajt végre.

1917. DECEMBER

- 21-22. A TÁTRA konvojokat kísér.
22. A BUDAPEST újra a Piave torkolatot bombázza.
Az UZSOK romboló futópróbákat hajt végre.
Az ULAN javításon december 31-ig.
Az U28 Brioniból Polába vontat egy uszályt.
Négy módosított TÁTRA osztályú rombolót rendelnek meg a porto réi Danubius Hajógyártól (lásd szeptemberben).
23. Az U23 tengeralattjáró Polából Cattaróba indul.
24. A 67F torpedónaszádot Polába vezénylik.
Az U28 a Fasana-csatornában torpedóvető gyakorlaton zátonyra sodródik. A mentésére érkezett *Adria* motoros naszád nekimegy és benyomja az elülső olajtartályát. A tengeralattjáró visszamegy javításra Polába.
A *Split* gőzös fedélzetén két ember megsérül, amikor a kalcium cianamid rakodása közben robbanás következik be.
A *Maria* motoros naszádot behívják a polai Hajómentő Szertárhoz.
25. Az U23 befut Cattaróba.
26. Osztrák-magyar légitámadás a Velencétől 18 mérföldre északra lévő Istrana repülőtér ellen. Kilenc támadó gép elpusztul, a brit gépek hangárját kisebb sérülések érik, két olasz repülőgép megsemmisül.
27. Az U32 kifut Polából, de géphiba miatt visszatér.
Az Égei-tengeren egy német tengeralattjáró megtorpedózza a GAULOIS (11 260 t) francia csatahajót.
28. Polából kifut bevetésre az U32, de befut Cattaróba.
- 28-31. Légitámadások Padua, Treviso, Bassano, Vicenza és Castelfranco ellen.
29. Az U32 földközi-tengeri bevetésre indul Cattaróból.
- 29-30. Újabb légitámadás az Istrana repülőtér ellen.
30. A HUSZÁR a cattarói állomáshelyre indul.
Az USKOKE Polába indul.

Az U15 Polába indul nagyjavításra.

Az U47 Polából Cattaróba indul.

Az ATTACK (785 t) brit romboló a német UC34 által telepített aknára fut és elsüllyed Alexandria előtt, miközben a megtorpedózott *Aragon* (9588 t) felfegyverzett csapatszállító túlélőit menti. Veszteség 6100 fő, beleértve 19 főt az *Aragon* személyzetéből.

Az Első Piavei Ütközet vége.

30-31. Újabb légitámadás az Istrana repülőtér ellen.

Az UZSOK romboló dokkba áll hajócsavar cserére, mely 1918. Január 20-ig tart.

31. A STREITER konvojszolgálaton. Az ULAN visszatér a szolgálatba.